

Leto XVIII. Stev. 167
DIREKTOR »BORBE«
VELJKO VLAHOVIČ
GLAVNI IN ODGOVORNI
UREDNIK
DUSAN BLAGOJEVIČ
UREJA UREDNIŠKI ODBOR
List izhaja vsak dan razen
petka - Cena 10 dinarjev

Ljudska
PRAVICA

BORBA
GLASILO ZVEZE
KOMUNISTOV JUGOSLAVIJE

»LJUDSKA PRAVICA«
USTANOVLJENA 8. OKTOBRA
1951 • MED NARODNOOSVO-
BODILNO BORBO JE IZHA-
JALA KOT 14-DNEVNIK IN
TEDNIK, OD OSVOBODITVE
DO 1. JUL. 1951 KOT DNEV-
NIK, NATO PA KOT TEDNIK
• OD 1. JUNIJA 1953 IZHAJA
KOT »BORBA« ZA SLOVENIJO

V. REDNO ZASEDANJE LJUDSKE SKUPŠČINE LRS KONČANO

Sprejeta sta zakon o odpravi viničarskih razmerij ter zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih

Ljudska skupščina je imenovala tri nove člane Izvršnega sveta Ljudske republike Slovenije

Ljubljana, 30. junija. Danes dopoldne se je nadaljevalo 5. redno zasedanje Ljudske skupščine LRS. Na predlog ljudskega poslanca tov. Martina Greifa je skupščina razveljavila sklep, ki ga je sprejela na predlog mandatno-immunitetnega odbora, da se odvzame imuniteta poslancu tov. Francu Češnovarju zaradi uvedbe kazenskega postopka. Sklep je skupščina razveljavila zato, ker mandatno-immunitetni odbor ni zadostno obrazložil svojega predloga.

Nato se je nadaljevala razprava o predlogu zakona o odpravi viničarskih in podobnih razmerij. Ljudski poslanec Stefan Jaha je razložil ekonomsko in socialno nujnost novega zakona. Med drugim je omenil, da znaša povprečni mesečni viničarski zaslužek kakih 950 dinarjev, če ne upoštevamo deputata, medtem ko kmetijski delavci v socialističnem sektorju zaslužijo po štirikrat več.

Poslanec Ivan Bratko je prikazal viničarski problem v Halozah. Med drugim je dejal, da veljajo Haloze za reven kraj, vendar pa so zelo dobičkanosne za mnoge gospodarje, zelo borbene pa za viničarje. Hči haloškega viničarja in ljudska poslanka Angela Sređinšek je v razpravi poudarila, da z veseljem glasuje za predloženi zakon, ki osvobaja tudi njenega očeta. Zadnja sta posegla v razpravo o viničarskih razmerijih ljudska poslanka Mirko Remec, ki je orisal razmere briških kolonov, ter Edo Zorko. Po razpravi je Ljudska skupščina soglasno sprejela predloženi zakon o odpravi viničarskih in podobnih razmerij.

Nato je poročevalec zakonodajnega odbora tov. Ivan Stucin prebral poročilo Zakonodajnega odbora k predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih.

ZARADI PREPČLEGA PIRARASTKA LETNO 12 MILIJARD DINARJEV SKODE
Predlog za spremembe in dopolnitve zakona o gozdovih je podrobno utemeljil član Izvršnega sveta LR Slovenije tov. Viktor Avbelj. Med drugim je poudaril, da je osnovni namen tega zakonskega ukrepa, preprečiti še nadaljnje uničevanje gozdnega gospodarstva. Dejal je, da je vseh gozdnih površin v Sloveniji 875 tisoč 561 ha ali 43% celokupne površine Slovenije. 35% gozda spada v splošno ljudsko premoženje, 65% pa v privatno last. Medtem ko je normalna zaloga lesa na 1 ha gozda 250 m³, je pri nas v privatnem gozdu povprečno samo 86 m³, v državnem pa 155 m³ lesa. Zaradi te izčrpanosti je letni prirastek na 1 ha le 2,20 m³, v normalnih razmerah pa bi moral biti vsaj 5 m³ lesa. Ze ta izpad v prirastku zmanjšuje dohodek za približno 12 milijard dinarjev letno. V Sloveniji je okrog 31.000 ha gojlav in 189.000 ha grmišč. Površino 200.000 ha pokriva gozdni stenski gozdovi, ki imajo na ha le še pičlih 40% lesne zaloge. Skoraj polovica slovenskih gozdov spada torej med tako imenovani pasivni gozdni sklad, od katerega odpada večina na privatni sektor.

NASE GOZDOVE
ZE DESETLETJA PREHUDO
IZSEKIJEMO
Tu in tam se slišijo trditve, da smo slabe gozdne razmere zakrivil predvsem s preobilno sečnjo v povojnih letih. Takšne trditve so neosnovane in netočne. Slovenski gozdovi se namreč pretirano izkoriščajo že desetletja. Ze leta 1919 je znašala zaloga lesa ravno zaradi pretirane sečnje v preteklosti le še 68% normalnih zalog, do leta 1959 se je zaloga znižala že na 56%, med vojno pa na 52%, tako da smo po vojni prejeli zelo borbno gozdno dediščino. Samo kmečka gospodarstva potrebujejo toliko lesa, da bi morali posegati v gozd-

no glavnic, da bi krili njihove potrebe. Lokalne potrebe znašajo letno 2.800.000 m³, medtem ko znaša celoletni gozdni prirastek komaj 2 milijona m³ lesa. Vsako kmečko gospodinjstvo porabi povprečno letno 11,4 m³ drv, medtem ko porabijo v Avstriji trikrat manj, v drugih državah pa še manj lesa za te namene.

Tov. Viktor Avbelj je nadalje prikazal, da smo bili prisiljeni povečati sečnjo lesa, zlasti po napadu Kominforma, vendar smo že od leta 1951 začeli sečnjo obično omejevati, razen tega pa smo se lotili ukrepov, kakor so izdajanje sečnih dovoljenj, uvedba gozdnega sklada za obnovo gozdov, pogodovanje in podobno. Toda tudi letošnja sečnja je še vedno za kakih 100% preobilna, zlasti še, ker v nedržavnem sektorju ne spoštujemo ukrepov. Samo v I. četrtletju letos je bilo v privatnih gozdovih posekanega 54% za letošnji posek določenega lesa, kar otežkoča izpolnjevanje nalog, ki jih gozdarstvu nakužuje desetletni orientacijski plan, po katerem moramo v letu 1961 izenačiti posek s prirastkom. Zato I. člen predlaganega zakona govori o tem, da so vsi gozdovi v Sloveniji zaradi splošnega pomena, ne glede na lastnika, namenjeni splošnim koristim ljudske skupnosti in so zato pod posebno skrbjo in nadzorstvom države.

Za tov. Viktorjem Avbeljem so se oglašili k besedi še ljudski poslanci Matevž Hec, Pavle Zaucer, Franc Skok, Ivan Kurinčič, Jaka Avšič in Ivan Sifter, ki so izjavljali, da bodo glasovali za zakonski predlog. Nekateri ljudski poslanci, med njimi tudi Matevž Hec so hkrati opozorili, da predstavlja zmanjšana sečnja lesa za nekatere primorske kraje poseben problem, zato so predlagali, naj se v okviru finančnih možnosti začno v teh krajih nekatera javna dela ter gradnja manjših obratov. Tov. Matevž Hec je nadalje priporočil, naj bi za zemljišča, ki se pogozdujejo, lastniki ne plačevali

davka, prav tako pa naj bi se oprostilo plačevanja gozdne takse kmetje, ki sekajo les izključno za obnovo svojih domov. Po razpravi je Ljudska skupščina soglasno sprejela zakon o spremembah in dopolnitvah zakona o gozdovih.

TOV. FRANCE KIMOVEC,
JANEZ VIPOTNIK IN BORIS
KOCIJANČIČ — NOVI ČLANI
IZVRŠNEGA SVETA LRS

Podpredsednik Izvršnega sveta LRS in ljudski poslanec tovariš Marijan Breclj je nato v imenu skupine ljudskih poslancev in Izvršnega sveta LRS predlagal izvolitev treh novih članov Izvršnega sveta. Svoj predlog je podprl z utemeljitvijo, da se je zaradi osnovanja dveh novih odborov v Izvršnem svetu — Odbora za proračun in Odbora za ljudsko oblast in družbeno upravljanje — zelo povečal obseg dela Izvršnega sveta. Za nove člane Izvršnega sveta je tovariš Marijan Breclj predlagal dosedanjega sekretarja Sveta za kulturo in prosveto tovariša Franca Kimovca, dosedanjega sekretarja Sveta za gospodarstvo tovariša Janeza Vipotnika in dosedanjega šefa kabineta predsednika Izvršnega sveta, tovariša Borisa Kocijančiča. Skupščina je predlagane tovariše soglasno izvolila za nove člane Izvršnega sveta.

Tov. France Kimovec bo opravljal v Izvršnem svetu posle člana Odbora za kulturo in prosveto predvsem na področju šolstva, Janez Vipotnik bo član Odbora za gospodarstvo, medtem ko bo tov. Boris Kocijančič prevzel posle sekretarja Izvršnega sveta namesto tov. Zorana Poliča, ki je predviden za predsednika Odbora za proračunska vprašanja.

Skupščina je nato potrdila uredbе, ki sta jih izdala Izvršni svet in bivša vlada LRS v času med 4. in 5. rednim zasedanjem. Ljudska skupščina je začasno preložila razpravo in sklepanje o predlogu zakona o vodno-gospodarskih skladih na eno pri-

hodnjih zasedanj. (Včeraj smo pomotoma poročali, da je Ljudska skupščina preložila razpravo o predlogu za spremembe in dopolnitve zakona o gozdovih). To odločitev je ljudski poslanec tov. Zoran Polič kot zastopnik Izvršnega sveta utemeljil s tem, da je treba zakon pripraviti ne le po načelni, ampak tudi po finančni plati, saj bo vodno gospodarstvo zahtevalo letno blizu milijarde 150.000.000 dinarjev letno. Ker pa se pripravljajo novi finančni ukrepi v okviru novega gospodarskega sistema, ki bodo uredili tudi vprašanja raznih skladov, je primernejše, če se razprava in sklepanje o zakonu o vodnogospodarskih skladih preloži na eno izmed prihodnjih zasedanj Ljudske skupščine.

S tem je Ljudska skupščina LRS končala svoje V. redno zasedanje.

Bujno južno rastlinstvo daje slovitemu obmorskemu letovišču Dubrovniku poseben mlk

PRED WASHINGTONSKO KONFERENCO

Preidgra k predigri na Bermudih

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

London, 30. junija. — Navzlic utrujenosti zaradi dolžnosti, ki jih je opravljal kot predsednik vlade in kot minister za zunanje zadeve, je Churchill ostal zvest svoji vztrajnosti, ki je prešla že v pregovor. Na odlično zahtevo zdravnikov je moral za nekaj časa odložiti delo, vendar s kmetijsko posetvijo v Chartwellu še vedno podpira pobudo za sestanek štirih. Konferenco na Bermudih, ki je bila dvakrat odložena zaradi Francozov, so sedaj odložili na pobudo tistega, ki jo je najbolj zagovarjal, Churchill ni hotel oslabiti volje svojega partnerja onkraj Oceana do razgovorov o namenu sestanka. Treba je bilo najti sredstvo, ki bi odbržalo v napetosti vzdušje pričakovanja sestanka štirih velikih. Tako so Bermudi, ki naj bi bili uvod ali predigra k morebitnim razgovorom z ZSSR, tudi sami dobili uverturo — Washington, ki naj bo priprava za Bermude in ki naj ohrani kontinuiteto začete akcije, kateri preti nevarnost, da se bo izjalovila in živela samo v časopisnih komentarjih.

Na washingtonski sestanek bo odpotoval Bidault, gostitelj pa bo Dulles. Foreign Office, kjer je bilo že nekajkrat opaziti nestrpnost zaradi tega, ker Francija ni imela zunanjega ministra, se je znašel sam v položaju, da ga poišče. Eden — čeprav je v Ameriki — po hudi operaciji ne bo mogel sodelovati pri razgovorih svojih kolegov. Churchill, ki trenutno nadomestuje Edena, niti sam ne opravlja svojih rednih dolžnosti. Da se položaj še bolj zaplete, je njegov namestnik Eden, ki seveda ne more prejeti dolžnosti predsednika vlade iz enakih razlogov, ker tudi sam ne opravlja svojih dolžnosti. Tako je bil imenovan markiz Salisbury, ki bo nadomestoval Edena.

Washingtonska konferenca, ki so ji že dali vzdevek »mali Bermudic«, ni bila mišljena kot nadomestilo za »velike«. To je sestanek zunanjih ministrov, ki bodo razčistili nujna vprašanja in olajšali delo svojim predsednikom, ko se bodo ti končno sestali (če se bodo sestali) na neki ameriški vojni ladji blizu bermudskih otokov.

V Londonu menijo, da zunanji ministri ne bodo razpravljali o sestanku z vodilno osebnostjo ZSSR. To je še nadalje ostalo v pristojnosti njihov šefov, ki bodo o tem razpravljali, ko se bo gospod Churchill lahko pridružil svojima zahodnima partnerjema. Domnevajo, da bodo Dulles, Bidault in Salisbury v Washingtonu obravnavali naslednja vprašanja: Daljni vzhod: ker je možnost, da bi lahko prišlo med washingtonskim sestankom do premirja na Koreji, domnevajo, da bodo

ministri poskušali vskladiti svoje stališče o številnih vprašanjih, ki bi se pojavila v Aziji po premirju. Gotovo bo skitajsko vprašanje osrednje; na njem se bodo najbolj pokazala nasprotja med ameriškim in angleškim stališčem. Dejansko bo pravzaprav boj med Cankajskom, ki ga bo zastopal Dulles in med Mao Ce Tungom, ki ga bo branil markiz Salisbury.

Evropa: nedavni nemiri v Berlinu, v Vzhodni Nemčiji in na Češkoslovaškem so nekoliko vplivali na sklep o sklicanju tega sestanka zunanjih ministrov, ki bodo poskušali najti prave vzroke za sovjetsko miroljubno ofenzivo in ocenili ukrepe, s katerimi bi moskovske oblasti prisilili, da pokažejo pravo barvo.

Dulles in markiz Salisbury bosta imela priložnost pokazati enotnost ameriškega in britanskega stališča. Bidault bosta poskušala prepričati o nujnosti čimprejšnje ratifikacije pogodbe o evropski obrambni skupnosti.

Srednji vzhod: Dulles bo prav

gotovo poskušal spraviti na dnevni red svesko vprašanje, tega pa Britanci ne žele. »Daily Telegraph« ne skriva bojzani, da bi Dulles mogel po svoji srednje-vzhodni turneji predlagati rešitev, ki bi lahko zadovoljila generala Nagiba.

Seveda so ta »dnevni red« sestavili v londonskih redakcijah na temelju verjetnih predpostavk. Lahko bi dodali še tisto, kar ne bo prišlo na dnevni red washingtonskega sestanka: morebitni sestanek štirih. To pa ne izključuje verjetnosti, da se bodo ministri pogovarjali o možnostih ali potrebi takega sestanka, seveda pa bo to ostalo rezervirano za Bermude, pravzaprav za Churchilla, ki noče nikomur dovoliti, da bi v njegovi odsotnosti odločil o njegovih zamisli, za katero se trudi z vso državniško avtoriteto.

Gotovo je, poudarjajo v Londonu, da je to vredno izkušnega advokata Churchillovega formata, ki bo edini mogel braniti pred nasprotniki tako izvirno in tako smelo zamisel.

B. Pešič

Pariz: Datum washingtonskega sestanka še ni določen

(Od stalnega dopisnika »Borbe«)

Pariz, 30. junija. — Veleposlanik ZDA v Parizu Dillon je danes dopoldne obiskal francoskega zunanjega ministra Georgesa Bidaulta in ga v imenu svoje vlade uradno povabil, naj se udeleži bližnje konference zunanjih ministrov treh zahodnih velesil. V nasprotju s prvimi poročili, ki so sinoči in danes krožila v Parizu in po katerih bi bila ta neuradna konferenca ministrov treh zahodnih velesil 16. in 17. julija, se je pokazalo, da datum ni povsem točen. Ker dan tega sestanka še ni določen, so sedaj med Parizom, Londonom in Washingtonom razgovori o dokončni določitvi datuma.

Kakor se je zvedelo, je Francija z odobravanjem sprejela sklicanje konference To je tudi sicer razvidno iz več ali manj uradnega sporočila, ki pravi, da »francoska vlada, ki je dala pobudo za razgovore s svoje strani, močno želi, da bi se ti razgovori brž ko mogoče začeli.«

Toda če pazljivo preberemo ta nesporni uradni komunikacije, lahko ugotovimo, da je vest o sestanku zunanjih ministrov treh zahodnih velesil povzročila v prvih trenutkih v Parizu določeno vznemirjenost. Tako je v komunikaciji iz uradnih krogov med drugim rečeno, da je »bila v Washingtonu objavljena vest o morebitnem potovanju lorda Salisburija v Washington ter da francoska vlada še ni sporočila svojega stališča

pri tem vprašanju. — Francoski vladi zares ni potrebno dati svojega mišljenja o obisku britanskega ministra v ZDA. Takoj za tem je v poročilu rečeno, da londonska poročila opozarjajo, da ne gre za potovanje lorda Salisburija v Washington, marveč za trojno konferenco med Veliko Britanijo, Francijo in ZDA.

M. V.

Dulles o sestanku štirih

Washington, 30. junija. — Ameriški zunanji minister John Foster Dulles je izjavil danes na tiskovni konferenci, da se bo začela preliminarne konferenca ministrov zahodnih velesil v Washingtonu okrog 10. julija.

Na njej bodo predvsem obravnavali odnos do sovjetske vlade v prid upostavljanja enotne Nemčije. »Položaj v Nemčiji po neredih v sovjetski coni,« je dejal Dulles, »je glavni razlog, ki opravičuje sklicanje te preliminarne konference, glede na to, da je bila bermudska konferenca odložena.«

Islandske volitve

Kopenhagen, 30. junija (AFP). Na predčerašnjih parlamentarnih volitvah na Islandu so se okrepile stranke dosedanje vladne koalicije, zmanjšala pa se je število poslancev komunistične stranke in socialnodemokratske stranke.

Problemi nezadostno razvitih držav na zasedanju Ekonomsko-socialnega sveta OZN

Zeneva, 30. junija. (Reuter) Danes se bo tu začelo 16. zasedanje ekonomsko-socialnega sveta. Na dnevnem redu je 60 vprašanj. Sodijo da Svet do konca sedanjega zasedanja ne bo mogel proučiti niti polovico vprašanj. Zato pričakujejo, da bo Svet na svojih prvih sejah obravnaval preložitve enega dela dnevnega reda na prihodnje zasedanje, da bi lahko podrobneje raziskali vsaj glavna vprašanja.

Med pomembnejšimi vprašanji sedanjega zasedanja je gospodar-

Sklepi plenuma Centralnega odbora sindikata komunalnih delavcev

Skoplje, 30. junija. — Danes je v Skoplju končal delo VIII. plenum Centralnega odbora sindikata delavcev in namspešencev komunalnih podjetij in ustanov Jugoslavije. Po plodni razpravi so obravnavali finančno stanje po organizacijah in sprejeli sklepe o nadaljnjem delu sindikata komunalnih podjetij in ustanov o izboljšanju higiensko-tehnične in zdravstvene zaščite.

V sklepih so priporočili sindikalnim organizacijam, naj skrbе za uveljavljanje zakonitih predpisov o higiensko-tehnični zaščiti. Sindikati se morajo truditi, da bi bili zagotovljeni potrebni krediti ter da bi se uporabili izključno v ta namen. Dalje priporoča plenum sindikalnim organizacijam, naj volijo delavske inspektorje, ki bodo nadzorovali uveljavljanje ukrepov za higiensko-tehnično zaščito dela.

B. E.

Uvoz žita v Jugoslavijo

Reka, 30. jun. (Tanjug). — Ta mesec je Jugoslavija uvozila nad 100.000 ton pšenice, ki jo je naša država dobila kot pomoč, deloma pa kupila v ZDA. Razen tega je prispelo tudi okrog 3000 ton ovsu.

V maju in juniju je 52 britanskih ladij pripeljalo skupno 240.000 ton žita, v glavnem pšenice. V prvem polletju smo uvozili največ pšenice v maju, ko je imela reška luka tudi največji promet. Kljub temu so žito hitro iztovorili in razposlali po državi.

Pričakujejo, da bo prispelo prihodnji mesec iz ZDA še okrog 100.000 ton žita.

Trgovinski sporazum med FLRJ in Burmo

Beograd, 30. junija (Tanjug). Včeraj je bil v Rangunju podpisan trgovinski sporazum med Jugoslavijo in Burmo. Sporazum je že stopil v veljavo in določa poglobitev medsebojne trgovinske izmenjave med obema državama.

Na seji Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS so bili imenovani razni odbori in komisije

Ljubljana, 30. junija. Na današnji seji Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS so bili na osnovi odloka o začasnih določitvah delovnega področja odborov in komisij ter o organizaciji administracije Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS ustanovljeni odbori in komisije, ki so sestavljeni takole:

I.
Koordinacijski odbor sestavlja ljojo predsednik, podpredsednika, predsedniki odborov in sekretar.
Odbor za notranjo politiko: predsednik: Boris Kraigher, člani: Jože Borštnar, Albert Jakopič, Vlado Krivic, Janez Vipotnik.

Odbor za gospodarstvo: predsednik: Ivan Maček, člani: Viktor Abelj, Janez Hribar, Stane Kavčič, Zoran Polič, Franče Popit, Janez Vipotnik.
Odbor za proračunska vprašanja: predsednik: Zoran Polič, člani: Tone Fajfar, Franc Kimovec, Janez Vipotnik.

Odbor za kulturno-prosvetna vprašanja: predsednik: Boris Ziherl, člani: Franc Kimovec, Boris Kraigher, Vlado Majhen, Ivan Regent, Josip Vidmar.

Odbor za socialno in zdravstveno politiko: predsednik: Stane Kavčič, člani: Tomo Brejc, Tone Fajfar, dr. Jože Potrč, Vida Tomšič.

Odbor za vprašanja ljudske oblasti in družbenega upravljanja: predsednik: Marijan Brečelj, člani: Boris Kraigher, Franče Popit, Jože Rus, Vida Tomšič.

Komisija za pomlostitve: predsednik: Ivan Regent, člani: Janez Hribar, Jože Rus.

Komisija za administrativne zadeve: preds.: Tone Fajfar, člani: Viktor Abelj, Zoran Polič, Boris Kocijančič.

Personalna komisija: predsednik: Marijan Brečelj, člani: Franc Kimovec, Vida Tomšič.

Komisija za računsko kontrolo: predsednik: Jože Rus, člani: Viktor Abelj, Tomo Brejc.

II.
Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je izvolil za svojega sekretarja Borisa Kocijančiča.

III.
Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je glede na izvolitev novih članov Izvršnega sveta Ljudske skupščine LRS izdal odlok, da se razrešijo:

1. Janez Vipotnik dolžnosti državnega sekretarja za gospodarstvo;
2. Franc Kimovec dolžnosti sekretarja Sveta za prosveto in kulturo;

3. Janko Smole dolžnosti direktorja Republiškega zavoda za gospodarsko planiranje.

IV.
Izvršni svet Ljudske skupščine LRS je imenoval:

1. za državnega sekretarja za gospodarstvo ing. Marijana Tepino;
2. za direktorja Republiškega zavoda za gospodarsko planiranje Jožeta Ingoliča.

Poroštvo za solidnost podjetij

Kdo bo paravnal dolgove ljubljanskega podjetja »Modna konfekcija«? Upniki bremene MLO in Narodno banko — Potrebni so novi predpisi o konkurzu

Ljubljana, 30. junija. V Trgovinski zbornici Slovenije je bila večera pred republiškim Arbitražnim svetom ustna obravnava s predstavniki 30 podjetij, ki nastopajo kot upniki proti nedavno bankrotiranemu ljubljanskemu podjetju »Modna konfekcija«. Slo je za to, da bi se ta podjetja medsebojno nekako sporazumela, da bi pri konkurznem postopku vsaj delno krila svoje terjatve, ne pa da bi se zgodilo — kakor določajo veljavni predpisi — da bi upniki, ki se prvi prijavijo, krili svoje terjatve v celoti, ostali pa naj bi se obrisali pod nosom.

Med obravnavo pa se je pokazalo, da predstavniki oškodovanih podjetij v takšen način konkurznega postopka sploh ne privolijo. V socialistični državi mora nekdo odgovarjati za dolgove bankrotnega podjetja, so govorili.

Med vsemi je najbolj jasno izrazil to misel predstavnik Mariborske tekstilne tovarne. Predvsem je napadel predstavnika MLO, ki je zanikal odgovornost odbora za konkurz, češ da bi vmešavanje ali kontrola organov ljudske oblasti nad delom podjetij pomenilo kršitev načela delavskega samoupravljanja.

»Če je tako,« je rekel predstavnik mariborske tovarne, »tedaj MLO Ljubljane nima več legitimacije za kakršnokoli ingerenco v gospodarskem življenju, nima več pravice imenovati direktorje podjetij, ne pritrđiti zaključni bilanci, pa tudi ne podjetja ustanavljati ali ukinitjati.«

Nadaljnja obravnava je pokazala, da so izrube »Modne konfekcije« v glavnem nastajale lani in da je MLO to vedel, pa vendar ni ničesar storil.

da bi se stanje zboljšalo, morda s sanacijo podjetja ali kako drugače. Namesto tega so se kratko in malo odločili za likvidacijo, seveda na škodo ostalih kolektivov.

Zanimivo mnenje je bilo izraženo tudi v družbeni vlogi, ki jo dobe upniška podjetja, še napove njihov dolžnik konkurz. Na obravnavi so poudarjali, da če se postavimo na stališče, da državni organ ali Narodna banka nista odgovorna za konkurz, predvsem upniki dobe pravico odločiti o nadaljnjem obstoju predzadolženega podjetja. Zato so sklep MLO o likvidaciji zelo ostro kritizirali, češ da bi lahko upniki sanirali stanje svojega dolžnika in tako vsaj pozneje kdaj prišli do svojih terjatev. Zdaj pa je prepozno, saj sklep o prisilni upravi in likvidaciji, tudi če bi ga naknadno umaknili, podjetju nikoli več ne bi mogel vrniti dobrega imena.

Ostro so kritizirali tudi ravnanje Narodne banke v tem primeru. Ko je bil napovedan konkurz, je Narodna banka prva prijavila terjatve, in ne glede na ostale upnike vztrajala na celotnem znesku. Prav Narodna banka, tako so poudarili na obravnavi, pa zadene znaten del odgovornosti za to, da je lahko »Modna konfekcija« nad leto dni razpisno poslovala.

Delovni kolektiv tega podjetja je na primer lani štiri meseca prejemal plačo, čeprav sploh ničesar niso proizvajali. Nastane tudi vprašanje, kako da bančna družbenica evidencna že prej ni pokazala, da je »Modna konfekcija« nerentabilno podjetje, ker je bil finančni polom že dalj časa na vidiku? Zdaj, ko je treba prevzeti izgubo zaradi prezadolženosti tega

Delegacija turških letalecv je prispela v našo državo

Beograd, 30. junija. Sinoči je prispela v našo državo delegacija turške letalske organizacije, v kateri so g. Seftki Jarman, podpredsednik velike narodne skupščine in podpredsednik turške letalske organizacije, Rifat Ecten, član vodstva te organizacije in Sinasi Kavlak, predavatelj letalske šole. V naši državi so gostje Letalske zveze Jugoslavije. V razgovoru s novinarji je g. Seftki Jarman izjavil, da je njihov obisk prvi stik z neko tujo letalsko organizacijo. Razgovarjali se bodo o sodelovanju letalskih organizacij obeh držav.

Pisma uredništva

Za prosto izvrševanje odvetniškega poklica

Tov. urednik!

Edini namen tega članka je, sprožiti javno razpravo o advokaturi, ker je njeno stanje zares takšno, da je treba to vprašanje resno proučiti, predvsem pa nove predpise, ki bi omogočili čim večjemu številu mladih pravnikov, da bi se posvetili temu poklicu. Odvetniški poklic je sprito sedanjih razmer ostal tako rekoč brez podmladka.

Ena glavnih ovir za dotok mladih pravnikov v advokaturu je nedvomno čl. 4 zakona o advokaturi, ki govori o pogojih za pridobitev pravice do izvrševanja odvetniškega poklica. Po določbah tega člena zahtevajo od mladega pravnika, ki se odloči za advokaturu, triletni pripravniški staž, da si pridobi pravico do odvetskovega izpita. Ta člen zasluži ostro kritiko z načelnega in praktičnega stališča (kažejo se celo težnje, da bi staž zvišali).

Edino stvarno opravičilo tega člena bi bilo, da so hoteli z njim zagotoviti boljše advokatski kader. Toda v sedanjih razmerah takšno stališče ni koristno. Omejitve te vrste v buržoasnih zakonodajah lahko imajo svoje opravičilo (med drugim, da se onemogoči zakon izigrati), vendar pa ima v nekaterih deželah, kjer je pravna zavest zelo razvita, vsak pravnik po končanem študijskem pravico do advokatskega poklica.

Merilo pri tem tudi ne bi smeli biti strokovni izpiti s področja državne uprave in višina staža. Kakšne predpise bo izdala administracija za pridobitev določenega zvanja, je izključno njena stvar. Mi moramo upoštevati dejstvo, da je advokatura poklic sui generis in da niti izpiti, niti višina pripravniškega staža ne morejo ustvariti dobrega advokata. Tudi prejudicirati stvari v tem smislu ipso facto torej ne bi prineslo zaželeno rešitve, kajti kakovost advokata je navezdana v marsičem odvisna od kakovosti kadra, ki prihaja s fakultet, od strogosti izpitnih komisij pri opravljanju advokatskega izpita kakor tudi od kakovosti sodniškega kadra.

Nerazumljivo je, zakaj pravnik po končani fakulteti ne more opravljati poklica, ki si je zanj pridobil potrebno izobrazbo. Zakaj lahko na pr. zdravnik ali inženir takoj po končanem študiju izvršujeta svoj poklic, čeprav gre v teh primerih za dva poklica, ki sta neprimerno manj podvržena družbeni kontroli in kontroli sploh, kakor pravniški, zlasti pa advokatski poklic. Advokati tudi niso ne edini, ne najodločilnejši čimtelji na področju pravosodja, čeprav ni dvoma, da je njihovo delo delikatno.

Na drugi strani je zadevamo na dejstvo, da čedalje večji dotok fakultetno izobraženih ljudi, zlasti pravnikov in ekonomistov, zahteva, da dobro premislimo, kako jih bomo mogli vključiti v javno življenje. Potrebam podjetij po pravniških kadrih je v

glavnem zadoščeno, kar dokazuje čedalje več primerov, da se pravniki v podjetjih odločijo za advokatski poklic. Nadaljnji razvoj lahko ta proces samo okrepi. Isto velja tudi za državno upravo, katere potrebe bodo kmalu zadovoljene, če se niso.

Kot glavno področje mladih pravnikov ostaneta torej pravosodje in advokatura. Ker tudi pravosodje iz razumljivih razlogov ne more sprejeti vsega novega pravniškega kadra, misli večina na advokaturu.

Nastane vprašanje, kako naj mladim ljudem omogočimo pot v advokaturu? Nekateri stari advokati bodisi iz objektivnih razlogov, kar v našem primeru ni važno, neradi sprejemajo pripravnike. Na drugi strani pa neurejeno vprašanje gmotne preskrbe advokatskih pripravnikov (kar zasluži posebno analizo) čisto spravi mlade pravnike v položaj, da se lote tudi takšnih poslov, ki niso v nobeni zvezi s pravno izobrazbo, in šele ko imajo priložnost, kar se čisto zgodi prepozno, pridejo v poklic, ki so se zanj izobrazili. Zato je razumljivo, da je bila povprečna starost advokatskih pripravnikov, vsaj na področju Advokatske zbornice v Beogradu, še pred letom dni 39 let. V teh letih seveda človek ni več tako gibčen in za delo vnet kakor je bil, ko je končal študije.

Advokatura kot poklic utrpi tako občutno škodo, saj se čisto spremani v brezobzirno tekmovanje za čim hitrejšo gmotno preskrbo. Advokatski pripravnik mora pri advokatu čisto delati za malenkostno nagrado ali pa celo brezplačno, in zato je razumljivo, da hoče čimprej priti do primernega zaslužka.

S tem vprašanjem je tesno povezano tudi vprašanje prostorov za advokatske pisarne. Vsaj za zdaj naš položaj še ni takšen, da bi kadre načrtno razporejali. In če smo načrtno razporejanje kadrov opustili na vseh področjih državne uprave in za vse poklice, je nerazumljivo, zakaj bi to pravico dali Advokatski zbornici. To je nerazumljivo tembolj, ker je tako rekoč neizvedljivo dobiti pisarniške prostore zunaj advokatovega bivališča, zlasti za mlade advokate, na katere se v glavnem ta določba nanaša. To je nepremisljiva ovira, kajti mladi advokati morajo v novem okolju navezati stike, še važnejše pa je, da si ne morejo priskrbeti niti najosnovnejšega inventarja za svoj poklic.

Iz vsega tega sledi, da je nujno potrebno, da dobimo z novim zakonom o advokaturi takšne predpise, ki bodo med drugim omogočili: prvič prosto izvrševanje advokatskega poklica, vsaj pred okrajnimi sodišči, da si bodo mladi advokati pridobili potrebno prakso in da jim bo eksistenca omogočena, in drugič, določiti minimalni staž enega leta, v katerem bo dovoljeno opraviti strokovni izpit, ter določiti maksimalni staž, denimo tri leta, v katerem mora kandidat opraviti strokovni izpit.

Milorad Simović, advokatski pripravnik

Z združenimi močmi!

Sindikati in terenski odbori bi morali člane bolj seznaniti z mestnim posojilom

Zanimanje za vpis ljudskega posojila proti koncu meseca nikakor ni manjše; nasprotno, kolikor lahko povedo številke, vidimo, da število podpisnikov posojila in prodanih obveznic iz dneva v dan narašča. Prav točnega pregleda sicer še ni, lahko pa vsaj v glavnem vidimo, kdo je bolj in kdo manj pohvale vreden. Člani sindikalnih podružnic trgovskih podjetij so se doslej obvezali za 1 milijon 237.000 din posojila. Vplačali pa so že četr milijona dinarjev. Tudi ljubljanski kovinarji niso na zadnjem mestu. Skupno so podpisali za 3 milijone 925.000 din posojila, od česar so 2 milijona že vplačali. Seveda pa je k tej vsotki številki predvsem pripomogel kolektiv Litostroja, kjer so kovinarji podpisali za 1.874.000 din

posojila. Gradbeni delavci so sklenili vplačati 1.700.000 din posojila. Najboljši med njimi je kolektiv Megrad. Člani sindikalnih podružnic državnih administrativnih ustanov so doslej podpisali 1.298.000 din.

Zanimivo je, da so za posojilo največ prispevali manjši in manj bogati kolektivi kot podjetja in prav tako bolj vpišujejo posamezno taki ljudje, ki ne živijo v najboljših razmerah. Na primer člani kolektiva Daj-dam so vplačali doslej 119.500 din, čeprav je vsega skupaj samo 65 uslužbencev. Uslužbeni in delavci restavracije Delavski dom so vplačali 60.000 din in članice sindikalne podružnice restavracije zdravstveno sanitarne občirske šole so podpisale 58.000 din. Nobena manj kot 1000, nekatere pa celo do

4000 din. Tovarši, ki zbirajo podatke o vpisu mestnega posojila, vedo prav dosti povedati, kako velika razlika je med vpisom pri sindikalnih podružnicah, kjer so posojilo živo agitirali in ga pojasnjevali in med vpisom po podružnicah, kjer se za posojilo ni nihče zmenil.

Tudi po terenskih odborih SZDL so v Ljubljani doslej malo mislili na nujnost posojila. Okrog pet terenov sploh še ni dvignilo obveznic pri Mestni hranilnici, drugod so jih dvignili, pa jih prodajajo samo v pisarnah, ne da bi kar koli storili, da bi članom SZDL pojasnjevali, kako je od nas odvisen uspeh posojila in razvoj mesta. Človek kar težko razume, da so na Cankarjevem terenu in Resljevem prodali samo po 20 obveznic. To so veliki tereni in ob večjem prizadevanju bi bil gotovo uspeh drugačen. Prav tako šibki so nekateri tereni ob robu mesta. V občini Polje so na primer dvignili tisoč obveznic, prodali pa jih menda niso še nič. In tudi v Večah, kjer so pred nedavnim delili dobiček, ni sindikat dosti mislil na posojilo.

Za bodoči mesec bo treba te pomankljivosti nadomestiti z bolj živim zanimanjem za vpis posojila. Zelo značilno je namreč to, da se ljudje večkrat oglašajo pri Mestni hranilnici in sprašujejo, kje bi dobili obveznice. Precejšen promet je tudi pri bankah. Samo banka 602 je prodala 8833 obveznic, druge pa tudi precej. To prav lepo pove, da se ljudje zanimajo za posojilo, da pa organizacija prodaje obveznic ni preveč priročna.

Pred kongresom Ljudske mladine Srbije

Beograd, 29. junija
Na današnjem posvetovanju predsedstva CK Ljudske mladine Srbije ter predsednikov okrajnih in mestnih komitejev, so govorili o pripravah na kongres Ljudske mladine Srbije, ki bo konec leta v Beogradu. Značaj kongresa bo predvsem delovni. Poročila bodo obsegala najvažnejša vprašanja iz življenja mladinske organizacije v Srbiji.

Ali je vaše podjetje že ustanovni ali vsaj podporni član Prešernove družbe?

Tudi v vsaki knjigarni se lahko vpišete v članstvo Prešernove družbe

Skupina naših študentov in mladih učiteljev odpotovala v Anglijo

Beograd, 30. junija (Tanjug). Skupina 17 študentov in mladih učiteljev je davi odpotovala iz Beograda v Anglijo, kjer bodo ostali mesec dni na mednarodnem mladinskem sestanku. Na tem sestanku bodo poleg jugoslovanskih študentov in učiteljev sodelovali tudi študentje in učitelji iz Zahodne Nemčije, Francije, Anglije in skandinavskih dežel. Pogovorili se bodo o raznih prosvetnih in zdravstvenih vprašanjih ter o problemih prehrane.

Jugoslovansko mladino je na ta mednarodni mladinski sestanek povabila mladinska organizacija iz Wallesa.

Potovanje je organiziral Centralni odbor Združenja učiteljev in Zdrženja profesorjev in predavateljev Jugoslavije.

Francoski študentje veterine v Jugoslaviji

Beograd, 1. junija
Skupina francoskih študentov veterine iz Toulousea bo v spremstvu svojih profesorjev prispela 3. julija v Beograd, kjer se bo mudila dva dni. Francoski študentje si bodo ogledali Veterinarsko fakulteto, izdelavo serumov v Zemunu, veterinarsko ambulanto v Mladenovcu ter klinike in druge ustanove, da bi se seznanili s strokovnim, znanstvenim in terenskim delom naših veterinarjev. Obiskali bodo tudi kmetijsko posestvo »12. maj« v okolici Zemuna, da bi proučili organizacijo in novi način dela v našem kmetijstvu. Ta obisk bo nedvomno pripomogel k utrditvi prijateljstva med francoskimi in našimi študenti veterine.

DNEVNA KRONIKA

Taki seminarji bi bili tudi pri nas koristni

Beograd, 30. junija.
Na pobudo Glavnega odbora SZDL Srbije so začeli v Srbiji prirejati seminarje, na katerih udeleženci proučujejo uredbo o reorganizaciji kmetijskih delovnih združenj in zakon o kmetijskem zemljiškem skladu. Ponekod niso čakali na napotke od zgoraj, marveč so storili to takoj, ko so bili objavljeni novi predpisi. V večini okrajev predavajo meščani, le izjemoma pošlje Glavni odbor SZLD v razne kraje predavatelje, da odgovarjajo ljudem na vprašanja, ki jim niso jasna. Ljudje se zelo zanimajo za te seminarje. V sjeniškem okraju so jih priredili 14 in obiskovalo jih

je nad 1200 prebivalcev. Tu so najprej v okrajnem odboru SZDL priredili predavanje za odbornike iz vaških organizacij, le-ti pa so potem ljudem pojasnjevali nove predpise s področja kmetijstva.

Pouk v 4. razredu šole pehotnih oficirjev končan

Beograd, 1. julija
Na Banjici pri Beogradu so včeraj svečano proslavili zaključek šolanja 4. razreda slušateljev Šole pehotnih oficirjev, v kateri so se šolali politični voditelji JLA. Šola je dosegla povprečno prav dober uspeh.

Proslave se je udeležil tudi podtajnik Državnega tajništva za narodno obrambo generalni podpolkovnik Otmar Kreačić.

Z ukazom načelnika personalne uprave JLA sta bila razglašena za Titova gojenca major Vlastko Jelinčić in kapetan I. klase Marko Trbovič. Njuni imeni bosta vklesani v častno ploščo Titovih gojencev.

Generalni podpolkovnik Otmar Kreačić je v svojem govoru poudaril, da bodo gojenci z znanjem, ki so si ga pridobili v šoli, obogatili enote in ustanove JLA. Potem je govoril o tem, da v zadnjih petih letih, odkar je izšla zloglasna resolucija IB, še nikoli ni bila naša država močnejša in v boljšem položaju kakor zdaj. Zlasti v letošnjem letu se je pokazalo, da je storilo naše vodstvo prav, ko se je uprlo sovjetski agresiji in Stalinovi politiki. Hkrati se je pokazalo, kako važen je bil ta odpor za razvoj socialistične misli na svetu.

Zbirajmo sredstva za gradnjo stanovanj in šol, zato

vpisujemo
MESTNO POSOJILLO

Vse naročnike obveščamo, da so današnji številki priložene položnice ter jih prosimo, da se jih poslužijo. Mesečna naročnina znaša 250 din.
Uprava »Ljudske pravice — Borbe«

Iz včerašnje druge izdaje

Bližnja konferenca

zahodnih sil naj zadela začasno vrzel v skupni politiki glede korejskega, nemškega in drugih evropskih vprašanj

Washington, 29. junija (Tanjug) Vlado predstavnik za tisk Haggerty je danes izjavil na sestanku z novinarji, da se bodo zunanji ministri ZDA, Velike Britanije in Francije nemara sestali samo le neuradno in da se ni določena službena konferenca treh ministrov, ki bi nadomestila odloženo bermudsko konferenco.

Razvoj dogodkov v sedaj dveh najbolj občutljivih področjih - v Nemčiji in v Južni Koreji, bi utegnil, kakor tukaj poudarjajo, ubrati drugo pot. Sodijs, da se kancelar Adenauer čuti najbolj prizadetega zaradi te odločitve. Pripravi mora kampanjo za septembrske volitve, ker ne ve, kaj nameravajo storiti Sovjeti, in tudi ne, kakšen bo rezultat razgovorov zahodnih velisil na konferenci, za katero se ne vedo, kdaj se bo začela.

London, 29. jun. (Tanjug) Odložitev bermudske konference je bil danes glavni predmet zanimanja britanskih političnih komentatorjev. Na eni strani splošno ugotavljajo veliki mednarodni vpliv Winstona Churchilla in se zanimajo za njegovo zdravje, medtem ko na drugi strani preučujejo morebitne posledice odložitve konference na Bermudih, pri čemer se vprašujejo, ali bo v enem ali dveh mesecih položaj zanj ugodnejši.

Berlin, 29. jun. (UP) V dobro poučenih krogih se je izvedelo, da so poslali iz Sovjetske zveze divizijo varnostnih organov na Češkoslovaško, da bi preprečila demostacije in morebitne neredne v deželi. Ta divizija sovjetske policije je dospela konec preteklega tedna v okolico Plzna. V Plznu so delavci pred dvema tednoma razdeljali mestno zbornico. Sovjetska zveza že nekaj let ni imela svojih vojaških sil na Češkoslovaškem, če se izvzamejo instruktorji in častniki za zvezo.

sovjetska vlada od vsega začetka proti bermudskim razgovorom in sedaj v nadaljevanju svoje mirovne ofenzive izkorišča navidezni razkol med Veliko Britanijo in ZDA. Casnik poudarja, da bi bilo zelo prav, ko bi se zahodni državniki na Bermudih dejansko sestali, še preden bi nastala resnična nesoglasja med ZDA in Veliko Britanijo, oziroma še preden bi nove poteze Sovjetov utegnile dejansko privedi do takih nesoglasij. K sreči, pravi na koncu Manchester Guardian, so odnosi med Veliko Britanijo in ZDA prav sedaj boljši kot pred mesecem dni.

Zdravstveno stanje Koče Popovića

Beograd, 29. jun. (Tanjug) - Zdravstveno stanje državnega sekretarja za zunanje zadeve Koče Popovića, ki se zdravi v vojaški medicinski akademiji JLA, se je izboljšalo. Spričo tega je pričakovati, da bo državni sekretar v kratkem zapustil kliniko in se bo zdravil doma. - Dr. Rado Jovanović, prof. generalmajor.

Sovjetska policija v ČSR

V Vzhodni Nemčiji korak nazaj: Semjonov bo moral vrhovno oblast deliti z vojsko

Berlin, 29. jun. (UP) V dobro poučenih krogih se je izvedelo, da so poslali iz Sovjetske zveze divizijo varnostnih organov na Češkoslovaško, da bi preprečila demostacije in morebitne neredne v deželi. Ta divizija sovjetske policije je dospela konec preteklega tedna v okolico Plzna. V Plznu so delavci pred dvema tednoma razdeljali mestno zbornico. Sovjetska zveza že nekaj let ni imela svojih vojaških sil na Češkoslovaškem, če se izvzamejo instruktorji in častniki za zvezo.

V krogih, ki so blizu sovjetske mu poveljstvu v Nemčiji, se je prav tako izvedelo, da po delavskih demonstracijah v sovjetski coni Nemčije Sovjetska zveza spremenila svoj prvotni načrt o prenosu pravnih funkcij od vojaških na civilne oblasti. Sovjetske vojaške oblasti bodo sedaj delile z visoko komisijo vrhovno oblast nad Vzhodno Nemčijo. Poučeni krogi poudarjajo, da so sovjetske oblasti zaradi resnega položaja v Vzhodni Nemčiji za nekaj časa opustile militarizacijo Vzhodne Nemčije, ker ne morejo zaupati niti vzhodnonemškimi vojaškimi silami. Sovjetske čete in vzhodnonemške policijske sile so razvrščene sedaj po vsej Vzhodni Nemčiji in imajo nalogo, zatreti še zadnje ostanke vstaje nemških delavcev.

MILICA BEŽI IZ VZHODNE NEMČIJE

Berlin, 29. junija (AFP). Pretekli teden je pribežalo iz Vzhodne Nemčije v zahodni Berlin 167 policistov, med njimi 8 komisarjev.

De Gasperi spet sestavlja vlado

Rim, 29. jun. (Tanjug) - Predsednik republike Einaudi je začel danes popoldne po ostavki vlade, ki jo je dal podati De Gasperi, posvetovanja o sestavi nove vlade. Predsednik republike je najprej sprejel nekdanjega predsednika republike De Nicolo, zatem pa predsednika skupščine in senatora Gronchia in Merzagoro, predsednika bivših ustanovljalnih skupščin Saragata in Iaracina in naposled voditelje parlamentarnih skupin. Po teh formalnih posvetovanjih je zaupal Einaudi mandat za sestavo nove vlade znova De Gasperiju. Sodijs, da bo vladna kriza trajala kakšnih 15 dni, ker De Gasperi pri izbiri novih ministrov ne bo imel lahek posej glede na močno strujo v vladni stranki, ki zahteva predvsem zamenjavo ljudi v vladi. De Gasperi bo moral te zahteve upoštevati.

Kamboška vojska pripravljena

na odpor proti francoskim vojaškim »zstraševalnim ukrepom«

Phom Pen, 29. jun. (Tanjug). - UP poroča, da so oddelki kamboške vojske vkorakali v prestolnico Kambože ter zastrazili vse centralne urade. Ta ukrep je bil izdan zato, da francoske oborožene sile ne bi napravile kakršnega koli nepredvidnega koraka za »pomiritev Kambože in njenega kralja Sahanuka«. Člani vlade so zahtevali orožje, da bi ga uporabili ob morebitnem odkritem spopadu med kamboškimi in francoskimi četami.

moženje, »če bi se francosko kamboška kriza spremenila v odprto vojno«.

Doslej še ni nikakršnih poročil o kakršnih incidentih, toda francoski krogi z zaskrbljenostjo pričakujejo sklepe nove francoske vlade.

Pariz, 29. jun. (Reuters). - Zunanji minister Kambože Sam Sary je poslal predsedniku francoske republike Vincentu Auriolu pismo, v katerem ga opozarja na resni položaj v Kamboži. V pismu je poudaril, da utegnejo »zstraševalni ukrepi francoskih oboroženih sil v tej deželi imeti resne posledice. Utegnilo bi priti celo do spopadov med francoskimi in kamboškimi četami.

KRIZA FINSKE VLADE

Helsinki, 29. jun. (UP). Predsednik finske vlade in prvak agrarne stranke Uro Kekonen je podal ostavko predsedniku republike Paasilivju. Paasilivi je ostavko sprejel in je začel danes popoldne razgovore z voditelji strank o sestavi nove vlade. Kekonen je predlagal predsedniku republike, naj zaupa mandat za sestavo vlade socialdemokratski stranki. Predsednik Paasilivi je popoldne dejansko ponudil mandat za sestavo vlade prvaku finskih socialistov Fagorolu, ki pa ga ni hotel sprejeti. Spor, ki je nastal med obema dosegateljema koalicijskima strankama glede ukrepov, s katerimi naj se zažene sedanja gospodarska kriza, ni zgolj gospodarskega značaja. Agrarci zahtevajo vrsto gospodarskih ukrepov, da bi predvsem spet povečali izvoz lesa, ki je začel v zadnjem času pojemati, kar je glavni vzrok gospodarskih težav na Finskem, socialisti pa so zahtevali razpust parlamenta in nove volitve, iz katerih naj bi izšla vlada, ki bi lažje izvedla asanacijo finskega gospodarstva.

NAS PEVSKI USPEH V ITALIJI

Beograd, 29. jun. (Tanjug). Iz Areza poročajo, da si je moški pevski zbor »Vladimir Nazore« iz Zagreba priboril v mednarodnem tekmovanju pevskih zborov v Arezu prvo in drugo mesto, ki ju deli s španskim pevskim zborom iz San Sebastian. Tekmovanja se je udeležilo 67 pevskih zborov iz raznih držav, med njimi tudi mešani pevski zbor »Bratstvo« iz Zagreba pod vodstvom Davorina Hauptfelda. Ta naš mešani pevski zbor je v prvi skupni mešani zborov dosegel tretje mesto, v skupni narodnih pesmi pa četrto.

Ureditve diplomatskih odnošajev

MED WASHINGTONOM, LONDONOM, PARIZOM IN BONNOM London, 29. jun. (Reuters). - Ameriška in angleška vlada sta danes dosedanjima visokima komisarjema v Zahodni Nemčiji podelili položaj poslanikov. Francoski visoki komisar Poncet ima ta položaj že nekaj časa. Hkrati je zahodnonemška vlada svoja dosedanja diplomatska predstavnik v Washingtonu in Londonu imenovala za nemška poslanika. Poslanstveni status pa bo za posameznan poslanstva urejen, ko bo stopila v veljavo bonnska konvencija.

EDEN ZAPUSTIL BOLNIŠNICO

Boston, 29. junija (AFP). Britanski zunanji minister Anthony Eden je zapustil bostonsko bolnišnico. Zdravnik, ki si ga za zdravljenje sodilo da bo v kratkem popolnoma krevnil od bolezni, ki ga je zaradi prislila, da je začel opustiti vodstvo angleške zunanje politike.

KOSARKA

COMO : CRVENA ZVEZDA 41:30 (22:10) Como, 29. jun. (Tanjug). Na velikem kosarkarskem turnirju v Comu, ki je bil danes končan, je v finalu Como premagal »Crveno zvezdo« z rezultatom 41:30 (22:10).

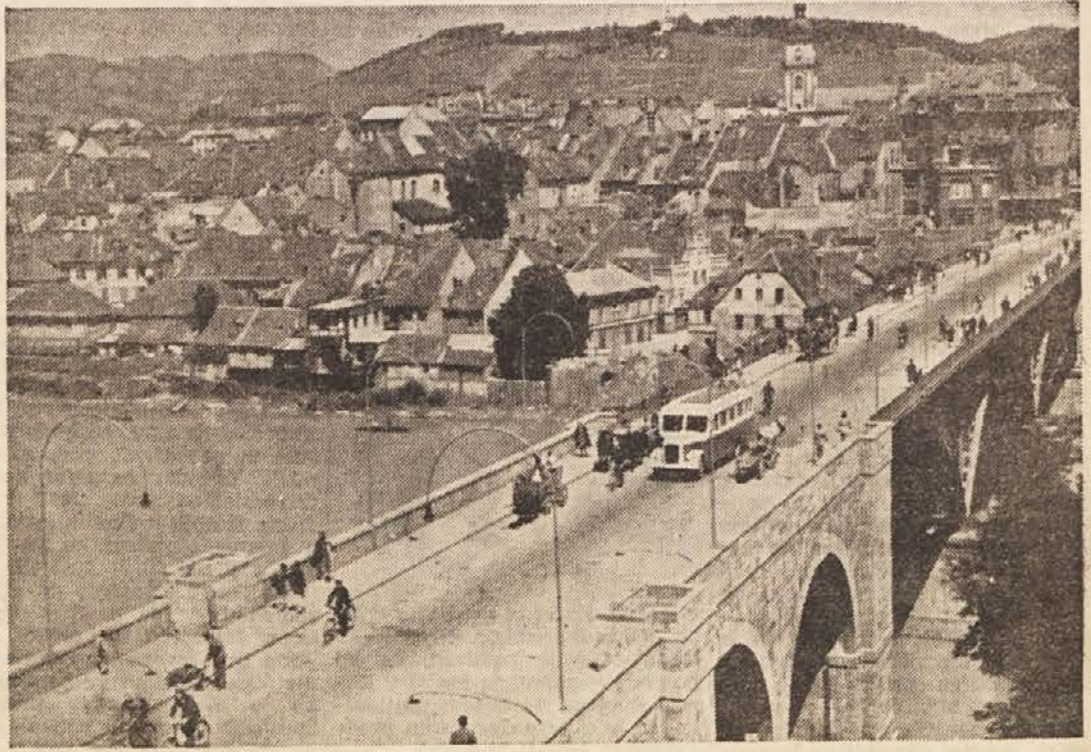
Komunalne skrbi v Mariboru

Maribor, to pomembno industrijsko središče, so med vojno 66-krat naskočili britanski in ameriški bombniki, ki so zmetali na mesto blizu 12.000 bomb. Uničili ali poškodovali so razen industrije kakih 48% vseh stanovanj v mestu, ki so že pred vojno zadoščala komaj za kakih 45.000 prebivalcev.

Te številke povedo, v kako hudih komunalnih skrbih se je Maribor znašel ob osvoboditvi. Razvijajoča se industrija pa je

bolnišnica namreč ni vsemu kos, ker sega področje, od koder sprejema bolnike, od Save do severne meje. Bolnišnice poslopje tudi ni bilo ustrezno, enotno grajeno, ampak so ga nekako krpali kakor so nanese trenutne potrebe ali še točnejše, kakor so dopuščala vedno preborna sredstva. Zadržano se je bolnišnica nekoliko razbremenila, ker so pljučni oddelek pred nedavnim preselili na Pohorje. Nujsko pa kaže zgraditi vsaj kruški oddelek, če že ne

»Franc Leskošek«, ki je šolsko poslopje skoraj raztrgalo, medse, ter bo zato treba misliti na novo, za katero je tovarna svila že prispevala 1.000.000 dinarjev. Na Tezemu namerava MLO, brž ko bo mogoče, graditi še gimnazijsko poslopje. Razen teh računov še z gradnjami osnovnošolskih poslopij na Pobrežju in v Krčevini. Seveda ima Maribor skrbi tudi z drugimi komunalnimi problemi. Vodovod so, recimo, zgradili leta 1901, ko je živelo v Mariboru

Pogled na Maribor, središče slovenske industrijske dejavnosti, v ospredju dravski most, ki je bil porušen 1942 in po osvoboditvi nanovo zgrajen.

vlekla k sebi nove in nove delovne moči. Zato je postajala stanovanjska kriza še hujša. V zadnjih osmih letih pa je mesto že zgradilo 1294 stanovanj. Stanovanjska stiska je zato sicer rahlo odjenjala, bogdeji kako pa le ni popustila. Mariborsko prebivalstvo se je namreč pomnožilo že na 76.000 ljudi. Zato leži v stanovanjskem uradu že blizu 3500 nerešenih prošelj. Podjetja so se razširjala, vendar niso hkrati mislili na stanovanja in druge komunalne potrebe, MLO pa ni zmogel vsega sam. V zadnjem času pa se vendarle da opaziti, da so se nad stvarjo zamislile tudi tovarne, ki pomagajo MLO s sredstvi, razen tega pa tudi same grade stanovanja.

celotne bolnišnice, kar pa ni lahka stvar, saj se MLO v zadregi za sredstva precej praska za ušesi. Tudi s šolskimi poslopji je križ. Tezski šoli se je npr. zgodilo celo to, da se je znašla sredi poslopij metalne tovarne

vesega skupaj 9000 ljudi. Sedaj vodovod bi zadoščal komaj za potrebe kakih 30.000 prebivalcev, pri vsem tem pa je treba računati, da porabi tretjino vode industrija, ki bi si morala napeljati lastno industrijsko vodo, a se zato doslej še ni mnogo zmenila.

Polovičarska propagandna ni na mestu

Ko je bilo lani v glavnem urejeno mestno središče Ljubljane, je javnost z zadovoljstvom pozdravila tudi postavitve velikega stenskega reliefa Ljubljano na pritižni stavbi poleg palače nekdanje zavarovalne banke »Slavije«, kjer posluje prodajalnice bivše Piskarjeve pekarnice. S tem reliefom je bil posredno ustvarjen lepši pogled telesa okolja, obenem pa je bila tuje danes vsaj splošna, temeljna orientacija po naši prestolnici. Relief je bil letos na novo prebarvan in preplešan, vse važnejša javna poslopja ustanove, ceste in ulice, trgi, spomeniki, prometne zveze in druge pomembnejše naprave pa so bile označene s posebnimi napisi in razbarv.

nimj tolmachenji. Kot ustanovitelj je na reliefu podpisano podjetje »Jugoreklam«. Kakor je treba po eni strani pohvaliti trud in stremenje navedenega podjetja, moramo po drugi strani ostro kritizirati površnost in točnost pri izdelavi napisov in tolmachenji. Navedeno naj ne nekaj najbolj grobih napak in nepravilnosti: Maistrova ulica se na reliefu začneja že pri priški ulici, dejansko pa se začne nad Taborom; Holzapfova ulica je označena kot Holzapfova, Prisijna ulica kot Prosojna, Petkovskovo nabrežje je Petkovskova ulica, Robbov vodnjak je Robov (ivan Rob?) vodnjak, ulica ima v oklepaju staro ime (Franciškanška-Prešernova), kar nikoli ni bila itd. Marijin stebler na Levstikovem trgu je izpisan kot stebler, dočim vsi ostali spomeniki nosijo ime posvečenca, na primer Miklošičev, Valvazorjev itd., ne vsi pa kaj je, ali spomenik ali dom ali kaj. Tudi manjka spomenik kraja in imena vseh novih spomenikov iz naše dobe in naše borbe. Vse ostale ulice so splot brez imen, kar menda ne bi bilo težko izvesti. Nekdanja Škofja ulica nosi na reliefu še danes svoje drugo ime Fagnerjeva, dasi je bila že lani preimenovana v Francjo Romana ulico in nosi tako spomin na enega naših največjih borec in imena vodijo in narodnega heroja, general-lajtnanta tovariša Stanoja.

Ste že slišali, kaj bo v nedeljo v Rožni dolini?

Pred 53 leti so lopate in krampli oznanili rojstvo delavske naselbine Rožna dolina. Delavcem in delavkam Tobacne tovarne so se pridružil železničarji in postarji. Rožnodolinski pionirji so se spoprijeli z zemljo in so postavili v bližini doline pod Rožnikom svoje lične domačije. Pred 50 leti pa so ustanovili Rožnodolski svet in Olepševalno društvo, ki je postalo v tem delavskem naselju žarišče kulturnih in družabnih, pa tudi socialnih prizadevanj; podporni sklad družinam v primeru smrti. Tako praznuje to društvo, ki je zbralo okoli sebe vse prebivalce Rožne doline, svojo 50-letnico v okviru I. ljubljanskega festivala.

Ste že slišali, kaj bo v nedeljo v Rožni dolini? di za rožnodolnsko svatbo v narodnih nošah z obhodom po Rožni dolini in Viču ter z razhodom na slavnostnem prostoru, kjer bo nadaljevanje svatbenega programa. Ta točka bo pozivila stare poročne narodne šege in navade. Seveda bo sodelovala in rožnodolnskih festivalnih slavnostih tudi mladina Rožnodolki pionirji in clebani se bodo preizkusili v raznih spretnostih. Ljudsko rajanje bo zaključilo proslavni program ob 55-letnici Rožne doline in 50-letnici Olepševalnega in turističnega društva, ki predstavlja začetek turizma v Ljubljani.

Tako bo prispevala tudi Rožna dolina s svojimi prireditelji k čim pestrejšemu sporedu številnih programnih točk I. ljubljanskega festivala. V Ljubljani je prodaja blaga na kredit najbolj živahna v vsej Sloveniji. Od celokupne količine blaga, ki je bilo v prvem tromesečju letošnjega leta v Sloveniji prodanega na kredit, katerega so nutila trgovska podjetja, je bila skoraj polovica blaga prodanega v Ljubljani. (99 milijonov 673.000 din. od skupnih 211 milijonov 960.000 din.) In tudi za Ljubljano velja, da je bila vrednost blaga prodanega na kredit v prvih treh mesecih letošnjega leta skoraj še enkrat večja kot vrednost blaga prodanega na kredit v šestih mesecih lanskega leta. Tako so trgovska podjetja v Ljubljani prodala lani na kredit za 55.484.000 din blaga, v letošnjem prvem tromesečju pa za 99 milijonov 673.000 din. Samo v marcu je znašala vrednost na kredit prodanega blaga 44.775.000 din. V aprilu in maju je kupovanje na kredit nekoliko padlo in je v maju vrednost na kredit prodanega blaga znašala samo še 20.213.000 din. V prvih petih mesecih pa je bilo prodanega na kredit pri trgovskih podjetjih skupno za 153.830 din blaga. Odstotek je plačnega blaga se je v posameznih mesecih zibal različno. Januarja na primer je znašal odstotek za plačnega blaga samo 27,4%, aprila, ko se je kupovanje na kredit zmanjšalo pa se je dvignil na 44%. Gornji podatki pa veljajo samo za kredit ki si ga nutila trgovska podjetja sama. Znan pa je da je mogoče kupovati blago tudi na kredit, ki ga nudijo banke. Nekatere vrste predmetov višjih cen (n. pr. radio aparate), pa je mogoče kupovati splot samo na bančni kredit. Ob upoštevanju prodaje na kredit trgovskih podjetij in na kredit bank je znašal 31 maja celokupni dolg iz potrošniških posojil v Ljubljani 229 milijonov 717.000 din. Od tega je znašala višina dolga pri trgovskih podjetjih 130.486.000 din, pri bankah pa 99.231.000 din od tega samo pri Mestni hranilnici v Ljubljani 80 milijonov 659.000 din. Če upoštevamo, da je ob letošnjem poplusu imela Ljubljana 133.439 stalnih prebivalcev, potem odpade na vsakega prebivalca Ljubljane povprečno 1659 din dolga na račun potrošniškega kredita. Če pa upoštevamo samo zaposlene, odpade na vsakega zaposlenega v Ljubljani dan 2996 din dolga. Dejansko pa je v petih mesecih letošnjega leta izkoristilo možnost kupovanja na kredit v Ljubljani 11.093 ljudi. Od tega 2876 pri Mestni hranilnici.

Prodaja blaga na kredit v Ljubljani

Zanimivo je katere vrste blaga so potrošniki največ kupovali na kredit. Po podatkih za prve tri mesece letošnjega leta so potrošniki Ljubljane najemali kredit predvsem za kupovanje tekstilnih izdelkov, 86,7% od celokupnega najetega kredita so potrošniki Ljubljane porabili za nakup tekstilnih izdelkov, 9,1% kredita so porabili za nakup usnenih in gumijastih izdelkov, 2,2% za nakup kovinskih izdelkov, 1% za nakup elektrotovarnega materiala in 0,6% za nakup kemikalnih izdelkov. R.

PRVI V ATENAH

Kapetan Lenert ni zadovoljen z 10 zmagami in 184 točkami nasproti grškim 150 in turškim 121

(Od posebnega dopisnika »Borba«) Atene, 29. jun. Kakor so pričakovati, je atenska revija jugoslovanske, turške in grške lahkoletitke presegla vse športne okvire: po prisrčnosti lahkoletitov in po odkritih simpatijah publike do vseh tekmovalcev se je ta tvojbo spremenili v močno manifestacijo prijateljstva med tremi državami. Prisotnost kralja Pavla, njegove soproge in članov grške vlade so dali temu tvojbo še večji pomen. Naša reprezentanca se vrača iz Aten z iovorjivim vencom, vendar pa ne s tako prepričljivo zmago, kakor smo pričakovali. Zvezni kapetan Lenert je pričakoval, da bodo naši tekmovalci dosegli skoraj vsa prva mesta, priborili pa so si jih 10.

Rezultati so bili naslednji: 400 m zapreke: 1. Smirnlopijs (G) 54,2, 2. Cipicé (Jug.) 55,6, 3. Kosmos (G) 55,7. 200 m: Petrakis (G) 22,6, Jovančić (J) 22,7, Peceji (J) 22,7. Maraton: Skrinjar (J) 3:00:45,5, Ercurum (T) 3:13:40, Dervenija (G) 3:15:27, 3000 m steeple-chase: Segedin (J) 9:17,7, Strifot (J) 9:27,9, Erhan (T) 9:31,5. 800 m: Kočak (T) 1:53,9, Tepastas (G) 1:54,4, Hočevar (J) 1:55,6. Kopje: Dančubić (J) 61,96, Stanković (J) 58,27, Pappesorgium (G) 57,16. Škok s palico: Eustathias (G) 4:10, Rubanist (G) 4:10, Milakov (J) 3,90. 10.000 m: Džoskui (T) 31:46,5, Jovanović (J) 31:56,8, Stefanović (J) 32:19,14. Troškok: Radovanović (J) 14,58, Sakelarakis (G) 14,55, Dodos (G) 14,44. 4 x 200 m: Grčija 3:28,0, Jugoslavija 3:29,0, Turčija 3:42,8.

Disk: Jatananas (G) 49,0, Kričovakoplj (J) 48,55, Krnjajlić (J) 46,78. Po zaključku tekmovanja je kralj Pavel razdelil pokale in diplome voditeljem vseh treh reprezentanc. V skupnem plasmanu je Jugoslavija zmagala s 184 točkami druga je bila Grčija s 150, tretja Turčija s 121 točkami. Ker je veljalo to »tekmovanje tudi kot tekmovanje med posameznimi reprezentancami, so se tekme zaključile tudi v naslednjih razmerjih: Jugoslavija-Grčija 120-100, Jugoslavija-Turčija 142-79 in Grčija-Turčija 120:101 točki. Mirko Stamenkovič.

II. kolo jubilejnega šahovskega turnirja

Ljubljana, 29. junija. V današnjem II kolu je bila v 29 potezi zaključena z remljem partija Kočevar : Guzel Mojster Preinfalk je zmagal v 39 potezi proti Izvokov Zmago je zabeležil tudi Gercek v partiji proti Levatiću. Grosek in Pirz pa sta remizirala. Gabrovšek se je vda inš. Vidmarju v prekinjeni partiji Vavpetić - Štiks ma zadnji šanse za zmago. Partija Sikošek : Kršičnik ob času poročanja še traja. Po II kolu vodi Gercek z 3 točkama pred inš. Vidmarjem, Grosekom in Pircem 1 in po točke.

Kolektivni dopust Litostrojcev

Ljubljana, 30. junija. Jutri, 1. julija, bodo nastopili delavci Litostroja kolektivni dopust. Od 1. do 15. julija bodo na dopustu delavci obdelovalnih obratov in montaže, od 15. julija do 1. avgusta pa bodo odšli na dopust delavci iz metalurških obratov. Velik del delavcev si je s pomočjo sindikalne organizacije zagotovil prostor v hotelih ob Jadranski obali ali v krajih Goranjske, kjer bodo preživeli dopust. V tovarni bodo ta čas izkoristili za remont in čiščenje. K. M.

WALT DISNEY

kakršnega doslej nismo poznali

(Pismo iz Pariza)

Pariz, junija. 'To je življenje' je naslov serije...

'Trije kavalirji' so pomenili naše prvo srečanje z novim Disneyem...

Serijski 'To je življenje' hoče prikazati, kako pravi sam Disney na začetku enega izmed teh filmov...

'Vodnih pticah' je marsikaj lepega, izrednega. Disney vas navduši s svojo domiseljnostjo...

ZADNJA DE SICHINA FILMA

Vittorio De Sica spada med najbolj znane in najboljše italijanske režiserje...

Film 'Srečni časi' je sestavljen iz šestih delov, šestih kratkih, filmsko obdelanih zgodb...

NOV FILM »DOKTOR M.«

Podjetje »Avala film« končuje priprave za snemanje novega umetniškega filma »Doktor M.«...

Zgodba obravnava nekatere dogodke na Kosovu in v Metohiji takoj po osvoboditvi...

star način in kjer koli je to storil, je sprejel in obrtnik potemil umetnika v stran.

Oglejmo si nekaj značilnih primerov: film opisuje življenje vseh mogočih vrst vodnih ptic, pelikanov, raznih štorkejev, ključancev, galebov...

S temi besedami, poimni simbolizma, se zčenja 'Tramvaj Poželenje'...

Dejali se mi, naj sprva stopim v tramvaj, imenovan 'Poželenje', nakar naj prestopim v drugega...

narjanja, tuje in nerazumljive. To je Tennessee Williams, pisec drame in scenarija 'Tramvaj Poželenje'...

jega dosedanjega dela pri risanju filmu, zgubi film 'Vodne ptice' prepriljivosti in tone v meglo prazne in nemotivirane igre...

Vsekakor smo se srečali z novim Disneyem, ali bolje, Disney se srečuje z zanj novim žanrom.

Aleksander Petrovič

„TRAMVAJ POŽELENJE“

lastnikov suženj, posestnikov velikih plantaž, posebljenih v Blanche, čisto povzročitelj tuji pri 'Vankeljih', starih prebivalcih in priseljenih, prikazanih v osebi Stanleja, Amerikancu poljskega porekla, zelo zelo motnja.

Ta spopad se nadaljuje še dandanes in Williams ga prikazuje v vseh njegovih resnosti, razlaga ga v skoro vsiljenem psihološkem in dramatskem kontekstu...

Kakorkoli že, Williams je v 'Tramvaju' krenil po čudni poti,

Otroški film 'Pünktchen in Antons'

rojanca po romanu Ericha Kästnerja snema neko dunajsko podjetje v koprodukciji z nekim podjetjem iz Münchena...

rija Blanche; 'Nočem te poslušati, dokler si morbidna'.

Elia Kazan je znan kot eden najbolj nadarjenih ameriških režiserjev mlajšega rodu...

Ko je režiral 'Tramvaj', je bil Kazan v ugodnem položaju, saj je že leta 1947 režiral to delo v nekem broadwayskem gledališču...

Pri snemanju sta Williams in Kazan opustila okvir drame, vendar sta njeno notranjo zgradbo tako spremenila, da se je filmsko popolnoma uveljavila...

Film spremlja odlična glasba Aleksandra Nortia, melodiozna, pa spet enolična, otona in končno pretresljiva.

'Tramvaj Poželenje' se je ustvil med najpomembnejše tako imenovane 'dramske filme'.

Ljubomir Radičević

Katere filme bomo gledali v tretjem četrtletju

V poletnih mesecih julij-september je potrebno večje število premiernih filmov za kritje večje potrebe, ker začne delovati mnogo letnih kinematografov...

'Dolgo pomni' (Long Memory) je psihološki film o človeku ki je bil obsojen po krivici in ga tare ala po maščevanju...

Mimo tu naštetih pa bodo tekmo poletja še sledeče premiere: 'Kapitan Horatio Hornblower', pustolovski pomorski film v barvah...

'Carrie' je italijanski glasbeni film s priljubljenim komikom Totom; 'Fanfare ljubezni' je avstrijski glasbeni film...

'Carrie' je italijanski glasbeni film s priljubljenim komikom Totom; 'Fanfare ljubezni' je avstrijski glasbeni film...

Večini ljudi ugajajo ljubezenske zgodbe s srečnim koncem. Ta življenjski optimizem je položen v človeško bit in vse, kar mu nasprotuje, ga navdaja z besedjem...

George Hurstwood, starejši, oženjen človek z družino, se zalubi v lepoticu, ki je komaj vzrastle in življenje je ne...

„CARRIE“

Večini ljudi ugajajo ljubezenske zgodbe s srečnim koncem. Ta življenjski optimizem je položen v človeško bit in vse, kar mu nasprotuje, ga navdaja z besedjem...

George Hurstwood, starejši, oženjen človek z družino, se zalubi v lepoticu, ki je komaj vzrastle in življenje je ne...

la... je italijanski glasbeni film s priljubljenim komikom Totom; 'Fanfare ljubezni' je avstrijski glasbeni film...

Mimo tu naštetih pa bodo tekmo poletja še sledeče premiere: 'Kapitan Horatio Hornblower', pustolovski pomorski film v barvah...

'Dolgo pomni' (Long Memory) je psihološki film o človeku ki je bil obsojen po krivici in ga tare ala po maščevanju...

Mimo tu naštetih pa bodo tekmo poletja še sledeče premiere: 'Kapitan Horatio Hornblower', pustolovski pomorski film v barvah...

'Carrie' je italijanski glasbeni film s priljubljenim komikom Totom; 'Fanfare ljubezni' je avstrijski glasbeni film...

'Carrie' je italijanski glasbeni film s priljubljenim komikom Totom; 'Fanfare ljubezni' je avstrijski glasbeni film...

Kulturne beležke

Filmski proizvajalci bodo zahtevali obvezno prikazovanje domačih filmov

Sarajevo, 29. junija. Na nedavnem zasedanju upravnega odbora filmskih proizvajalcev Jugoslavije v Sarajevu so sklenili, da bodo pristojnim organom predlagali, naj uvedejo obvezno prikazovanje domačih filmov v vseh kinematografih v državi...

Naši filmi se v tujini ne morejo prav uveljaviti zaradi naših težav pri materialni opremi filmov, ne pa zaradi morebitne slabše kvalitete domačih filmske proizvodnje...

blem. To je izkoriščanje naših naravnih lepote, folklorne in podobno. Filmska industrija bo zahtevala zaščito tudi na tem področju...

Repertoar beogradskega Narodnega gledališča za prihodnjo sezono

Tudi v prihodnji sezoni bomo uprizorili nekaj del velikih klasikov, sicer pa čimveč sodobnega repertoarja...

v abstraktnost. Nimamo namena prikazovati kakršnih dramskih ekshibicij, je rekel upravnik beogradskega Narodnega gledališča Milan Bogdanović...

Svetovno klasično dramatično za zastopati Shakespearejev 'Beneški trgovec'...

V opornem repertoarju prihodnje sezone so 'Sončni zahod' Stevana Hristića, Mozartov 'Don Juan', Richarda Straussa 'Kavalir z rožico', De Faglieve 'Kratko življenje' in Brčkone Verdieje 'Don Carlos'...

Volitve na beogradske univerzi in visokih šolah

Izvolili dekane in prodekan

Na koncu šolskega leta so na beogradske univerzi, tehnični visoki šoli in medicinski visoki šoli izvolili predstavnike fakultetnih oblasti...

KRATKE FILMSKE VESTI

Po vesteh iz Zagreba najnovejši hrvaški film 'Sinji galeb' (po povesti Toneta Seliskarja 'Bratovščina Sinjega galeba'...) in scenarijski obdelavi Josipa Barkovića in Branka Bauerja...

Berlinski festival se je končal z zmago nemškega filma. Veliko nagrado je dobil film 'Nacht auf dem Strand' s Hildegarde Kneff in Hansom Albersom...

Mednarodna baletna šola Split, 29. junija. Te dni je v Kaštel Kambelovcu pri Splitu začela poslovati 'Mednarodna baletna šola' baletnih mojstrov Ane Roje in Oskara Harnofa...

Prvi festival v Pulju. Pod pokroviteljstvom glavnega izvršnega sveta Hrvatske Anke Borna se bo 4. julija začel prvi puljski festival...

Mednarodna konferenca za glasbeno vzgojo, ki jo je organiziral UNESCO, je v Bruxellesu od 29. junija do 9. julija iz Jugoslavije so se je udeležili prof. Truda Reich-Grbec (Zagreb), prof. dr. Dragotin Cvetko (Ljubljana) in prof. Miodrag Vasilević (Beograd)...

Literarni večeri v Bosni in Hercegovini

V počastitev dneva vstaje BiH bo skupina bosensko-hercegovaških književnikov od petka 3. julija prirejala književne večere v Jajcu, Banji Lukci, Peškorju, Bosanskom Novem, Bosanski Krupi, Čazmani, Bikaču in Drvaru...

Delavske univerze v Makedoniji

V Gostivaru so odprli delavsko univerzo, ki jo bodo obiskovali graditelji hidroelektrarne Mavrovo, delavski univerze udeleževali tudi v Strumici, Zletovu in drugih industrijskih krajih...

Mednarodna konferenca za glasbeno vzgojo

Mednarodna konferenca za glasbeno vzgojo, ki jo je organiziral UNESCO, je v Bruxellesu od 29. junija do 9. julija iz Jugoslavije so se je udeležili prof. Truda Reich-Grbec (Zagreb), prof. dr. Dragotin Cvetko (Ljubljana) in prof. Miodrag Vasilević (Beograd)...

IZ NAŠIH KRAJEV

OB BREGOVIH VIPAVE

Zadružniki rigolajo in razširjajo breskove nasade

Med Biljami in Mirmom se leno vije reka Vipava, ki je zaradi obilnega dežja precej narasla. Južno se dvigajo nizki griči in prehajajo v nekoliko višji goriski kras. Na severu pa se razprostira sicer majhna, toda rodovitna polje. Ondam me je zanesla pot na to ravan, kjer ima njive tudi kmečka delovna zadruga iz Bilj. Pred leti je zadruga pridelala na neki posebno dobro obdelani parceli 57 stotov pšenice na hektar. To me je vzpodbudilo, da sem se ustavil pri biljskih zadružnikih, ki so ravno želi rž. Zadružniki menijo, da je je okoli 25 stotov na hektar.

Sel sem dalje. Na njivi je z enim samim volom oral zadružnik, drugi pa so iz pravkar zarezane brazde pobirali mlad krompir, ki je na gosto kukal iz zemlje. Zadružnik, pri katerem sem se ustavil, je zajel polno

pobočje očistili in doslej preorali štiri hektare. Posadili so že prve trte. Jeseni bodo preorali še štiri hektare. V prihodnjih letih bo tod že zorelo grozdje. Zadružniki računajo, da bo spočetka dajala trta nad 80 stotov grozda na hektar.

Z zadružnikom sva zopet sedla v čoln in se odpeljala po Vipavi. Iz za obalnega grmovja sem zagledal lepo vilo z nizkim stolpičjem, ob vili pa čudovit vrt, posejan z najrazličnejšimi živopisanimi cvetjem. Zadružnik mi je pokazal, da ima tu sedež semenogojna postaja. Bivši KLO Bilje je že pred leti nameraval preurediti to vilo v hotel. Toda takrat jo je okraj uporabljal za razne tečaje. Sedaj pa jo uporablja semenogojna postaja. Res ni oporekati, da je prostor, ograjen z visokim zidom, sončen in ob vodi, kot nalašč za semenar-

grčih je nešteto parcel in parcelic zasebnih kmetov in nekmetov. Eh, ko bi tod gospodarila zadruga, bi divja robida morala kmalu odstopiti prostor zlahki bresvi in trti. Toda, kdo bi vskladal zahteve in želje majhnih posestnikov? Zadruzi ne dajo zemlje v zakup, sami je pa tudi ne morejo z gollimi rokami sprejeti, izravnavi vzpetine in napolniti kotalje. Tako se robida in akacija šopirita kar naprej. Morda se bo našel kdo, ki bo znal kmete združiti vsaj v okviru splošne kmetijske zadruge.

V Bukovici sem si ogledal zadružni dom, ki ga zida kmečka delovna zadruga skoraj samo s svojimi denarjem. Sedaj ga že pokrivajo. V kletnih prostorih ima odkupno podjetje Sadje že sedaj skladišče, najemnino je plačalo kar za pet let naprej. Tako so Bukovčani dobili denar, s katerim bodo lahko nadaljevali zidavo. V domu je velika dvorana z odrom, širokim 14 m, globokim 10 in visokim več kot 12 metrov. Na takem odru bo mogoče urediti najzahtevnejšo scenarijo. Bukovčani s ponosom govorijo, da dvorane ne grade samo zase, temveč da bo lahko služila vsej bližnji okolici. Upajo celo, da jih bo ob otvoritvi doma obiskala ljubljanska Drama ali Opera. Menda ne bom zgrešil, če trdim, da take dvorane in takega odra nimajo še nikjer na Primorskem. Vsekakor je treba priznati, da so se Bukovčani znašli.

Joško Humar

Vipavska dolina — v ozadju pogled na Dobravlje

prgišče debelega in zdravega krompirja. Obraz mu je žarel od zadovoljstva. To je zgodnji krompir; najbolj rani je bil precej drag, potem se je pocenil na 40 dinarjev, sedaj pa kar na 18 din za kilogram. »Kako pa kaže pozni krompir?« — »Če bo po sreči, ga bo okoli 180 stotov na hektar.«

Z zadružnikom sem se odpeljal v Vipavo pogledat nov nasad. Še lani je ob južnem obronku nizkega griča rasla akacija in robidovje. Z buldožerjem so

no. Toda semenogojna postaja menda res ne potrebuje razkošno zidane vile. Morda bi v njej lahko uredili primerne prostore za letovišarje, če bi semenogojna postaja dobila primerno gospodarsko poslopje. Topla voda za kopanje, ribarjenje v Vipavi ter čudovita ubranost okolice bi privabila marsikateriga delovnega človeka, ki želi prebiti dopust daleč od mestnega hrupa.

Komaj sem bil mimo zadnje hiše v Biljah, mi je pogled obstal na širnem breskovem nasadu bukovske delovne zadruge. Še pred leti je bila tu neobdelana zemlja, na gosto posuta z lužami. Pa so prišli bukovski zadružniki z buldožerjem, napolnili jame z zemljo, skopali odtočne kanale in uredili nasad. Danes rasto in obilno rode na površini 8 hektarov mlade zlahtne breskve. Bukovški zadružniki računajo, da bo letošnja letina dobra, da bodo dobili najmanj 30.000 kg namiznega sadja.

Bukovčani so tudi letos povečali nasade. Med Volčjo drago in Sempetrom so iztrgali akacijev gozd in na površini treh hektarov nasadili mlade breskve. Med Biljami, Bukovico, Vrtojbo in Sempetrom je še veliko nizkih gričev, primernih za nasade. Obrastl so večinoma z akacijo in robidovjem, le tu in tam se skriva kak vinogradič. Na teh

Trboveljčani zidajo in popravljajo

Ljudski odbor mestne občine Trbovlje je sklenil, da bo uvedel različne takse, sicer bo moral nekatera javna dela opustiti, ker mu bo zmanjkalo denarja. Uvedli bodo 5% takso na alkoholne pijače, takso na motorna vozila, 1 dinar na vstopnice za kino, takso na veselice in druge.

Delo na cesti dobro napreduje. Predvideno je, da jo bodo za sedaj popravili do gostilne Dreo. Tudi vodovod urejajo. V šoli na Vodah so popravili zgornje nadstropje, v počitnicah bodo popravili še ostalo. Pripravljajo načrt za zidavo štirirazredne šole, v Bevsškem za otroke iz Zasavja in Bevsškem. Potrebno bi bilo, da bi vsi, ki jim je do te šole, kakorkoli pomagali, da bi jo lahko kmalu pričeli zidati. Razen tega ima LOMO v načrtu še marsikaj, tako na primer gradnjo ceste od gostilne Dreo do kolodvora in regulacijo potoka Trboveljščice.

B. V.

Prvo zadružno hranilnico so ustanovili v Kranju

V nedeljo dopoldne so v Kranju ustanovili prvo zadružno hranilnico v Sloveniji. Delegati, ki so se zbrali iz vseh okoliških zadrug, so izvolili v upravni in nadzorni odbor. V upravni odbor so bili izvoljeni: Jože Avčimer, Ciril Bizjak, Stanko Dolžan, Mirko Jančar, Tone Satner, Janez Prem, Janko Kokalj in Dušan Roblek kot upravnik hranilnice.

Nato so sprejeli pravila in naročili upravnemu odboru naj izdela osnutek za pravilnik, ki bo določal odnose hranilnice do hranilnih odsekov posameznih zadrug. Namen hranilnice je, zbirati hranilne vloge, ki jih imajo zadruga v Kranju in okolici nad 20 milijonov. Z zbranim denarjem bi lahko nakupovali traktorje ali gradili večje zgradbe.

50 LET PESNICE VIDE TAUFERJEVE

Oni dan je praznovala 50 letnico rojstva pesnica Vida Tauferjeve, ki je zasavska rojakinja, iz Zagorja, iz kraja, ki je dal tudi pesnika Mileta Klopčiča in Vipotnika. Mladost je preživela v domačem kraju in dobila tam tudi prvo šolsko znanje. Vleklo jo je v učiteljski stan. Po maturi je učiteljevala najprej v domačem kraju, zatem v Stični na Dolenskem in nazadnje v Ljubljani.

Jeseniški železarji bodo presegli polletni plan

Jeseniški železarji bodo dosegli in najbrž celo presegli polletni plan, vsaj v nekaterih obratih. Celotna železarna bo dosegla 103,8% proizvodnje. Izboljšali so tudi kakovost svega in belega surovega železa in pocenili ta osnovni artikel proizvodnje. Stroji in vse naprave v valjarnah so že izrabljene in zastarele, tako da vzdrževalne skupine komaj utegnje popraviti vse okvare, kaj šele, da bi zboljševali razne naprave. Posebno težavno pa je glede dviznih miz in glede nove delovne sile, ki je v valjarni primanjkuje. Predelovalni obrati se selijo v nove objekte, kjer že nemoteno obratujejo posamezni stroji in peči. Jeseniška železarna izdeluje elektrode. Ze letos bodo lahko poslali razen žbljev, cevi in pohištvenih vzmeti na zunanji trg tudi elektrode. Velik uspeh železarje je tudi v tem, da so zelo znižali število reklamacij. Letos jih je bilo le 43 in še izmed teh le 38 upravičenih.

Nesreča ne počiva

Sin kmeta Anton Mrvar, Draščev št. 5, je pri obiranju česeni padel z drevesa. Zlomil si je obe roki in pretresi možgane.

Delavec Rudolfa Hudoroviča, Višnjica gora, je udaril brat s sekiro po glavi. Ima zlom lobanje in druge hude poškodbe po glavi.

Ruža Robič, nameščenka, Hrvatski trg 4, je padla z motorja. Ima zlomljeno desno roko in poškodovani nogi.

Kmet Jože Gundel, Tomišel 18, je bil napaden v gostilni. Ima hudo poškodovan prsti kos.

Dveletni hčerki delavca Zdenki Kolenc, Litijska 52, je na pokopališču padel nagrobni spomenik na levo nogo in ji jo zlomil.

Litijski dijaki - kulturni aktivisti

Litijska nižja gimnazija je povojna pridobitev. Pred drugo svetovno vojno ni bilo v vsem obširnem kraju Ljubljana okolica, ki je med največjimi okraji v Sloveniji in pred vrati glavnega mesta republike, prav nobene gimnazije, zdaj pa jih je že 19. S tem so se gimnazije močno približale našemu podeželskemu mladincu in mladinki. Litijsko gimnazijo obiskujejo tudi dijaki iz hrubovskih vasi, od koder prihajajo v šolo peš ali z vlakom. Pešačijo dnevno dijaki iz Javorja nad Litijsko, Stange, Vač i. dr. krajev, ki so po dve uri hoda oddaljeni. Z vlaki pa prihajajo Kresničani, Jevničani, iz Ribč in Kresniškega vrha, s Save in Renk, pa iz doline Pasjeka, in celo iz Tep in Konjice, pa Tirne in Selc pod Sv. goro. Razveseljuje je dejstvo, da je večina najbolj oddaljenih dijakov po uspehih med najboljšimi.

V tem šolskem letu je bilo na gimnaziji 9 razredov, v njih

pa 145 dijakov in 180 dijakinj, skupaj 325. Solo je izdelalo tri četrtine dijakov. Ta odstotek se bo v jeseni, po opravljenih ponavljalnih izpizih še dvignil. Ponavljalne izpite ima 31 dijakov in 32 dijakinj, skupaj 63. Letos so zapustili zavod absolventje dveh četrtih razredov in sicer 21 dijakov in 33 dijakinj, skupaj 54. Nekaj teh dijakov bo nadaljevalo študij na ljubljanskih gimnazijah, na učiteljsko ali drugih šolah, ostali pa bodo odšli v praktične poklice.

Litijski dijaki so se med letom udeleževali tudi na kulturno prosvetnem področju. Nastopali so kot recitatorji in deklamatorji pri raznih šolskih proslavah in prireditvah množičnih organizacij. Dramatski krožek se je imenoval postavil z Golievo »Sne-guljičica«. Na zavodu je 80 članski mladinski pevski zbor, ki je pomagal na raznih prireditvah v domačem kraju, ob koncu šolskega leta pa je tudi samostojno nastopil. Ob tej priložnosti so izročili mladim pevcem denarne nagrade člani Zveze borcev in sekcija žena ter litijska »Svoboda«. Sklad bo omogočil mladim pevcem nekaj izletov po naši domovini, da spoznajo nove kraje. Pravi zadnje dneve so bili mladi litijski pevci povabljeni v studio Radia Ljubljane, kjer so jih posneli na magnetofonski trak. Mladi Litijski imajo pisane, lepo našušane programe. V počastitev domačina skladatelja Petra Jereba so se naučili tudi nekaj Jerebovih skladb, tako »O kresu«, »Pelin rožo« itd. Litijski mladinci so peli tudi na pionirskem festivalu okraja Ljubljana ob koncu šolskega leta v Črnučah in so se uvrstili med najboljše gimnazijske zборе v okraju. Litijski dijaki pa se udeležujejo tudi drugod, pri fizikurnem društvu Partizan, ki je sestavljen iz njih posebno skupino košarkarjev itd. Da so dobri risarji, je dokazala v nedeljo 28. junija lepo uspešna risarska razstava. Litijski pričakujejo, da nam bo iz vrst sedanjih dijakov zrastel nov kader prosvetnih aktivistov.

ki jim doslej posamezne zadruga niso bile kos. Ob ustanovitvi zadružne hranilnice mislijo zadružniki tudi na to, da bi se v njej zbirali vsi zadružni fondii in dobroimetja, ki so jih odslej odvajali v Narodno banko. Tako bi hranilnica začela upravljati tudi mnoge posle, ki jih je doslej za Zadružno zvezo upravljala Narodna banka.

V celjskih tovarnah, podjetjih in ustanovah je zaposlenih skupaj 11 tisoč 100 Celjanov; izmed tega 9670 delavcev in 1420 nameščenov. — Po spolu: 8020 moških in 3050 žensk. Po kvalifikacijah so razvrščeni takole: visokokvalificiranih je 233 moških in 3 ženske kvalificiranih je 2583 moških in 560 žensk, polkvalificiranih je 1897 moških in 1141 žensk nekvalificiranih je 2492 moških in 777 žensk. V industriji je zaposlenih 5591, v gradbeništvu 2241, v trgovini 833, v obrtništvu 696, v prometu 690, v komunali 382, v gozdarstvu 290, v gostinstvu 156, v kmetijstvu 75 in 150 v družbenih organizacijah in ustanovah.

Tovarna unija KONUS v Slovenskih Konjicah je imela že lastno trgovino v Beogradu. Zda jo tovarna odprla lokalni tudi v Novem Sadu, kasneje pa računajo, da bodo svojo mrežo razširili še na razne druge kraje v naši državi. L. V.

Kmetijska zadruga Trate je izdelala v nedeljo 28. junija 1953 tekmo koscev in grablic, ki se je udeležilo nad 500 vaščanov kot gledalcev. Tekmovalcem so razdelili za 25 tisoč dinarjev nagrad iz fonda zadruge za pospeševanje kmetijstva. Zadruga Trate se namreč trudi, da bi pospešila kmetijstvo in izboljšala živinorejo. L. V.

Dva in trideset delavk tovarne perila »TOPER« v Celju je v nedeljo uspešno opravilo prve izpite iz ekonomske vzgoje. Večina mladih deklet je opravila izpite z odličnim uspehom. Sindikalna podružnica je nagradila tečajnice z zabavo na vrtu »Unions«. — Novih tečajev v poletnih mesecih ne bo, vendar pa bo sindikalna podružnica skrbela za redna predavanja o naših novih zakonih in uredbah. V jeseni bodo organizirali nove tečaje, ki jih bodo obiskovale vse delavke, ki še niso opravile izpitov iz ekonomske vzgoje.

PHILIPPS OPPENHEIM

27

VELIKA PREVARA

»Pridobili ste si tudi hbrabrost od tistega dne, ko ste pobeignili iz Anglije. Ali ste to noč prespali v svoji hiši?«

»Kje neki naj bi spal, če ne v svoji hiši? Če hočete vedeti, sem spal tudi v svoji spalnici, posledica tega pa je bila,« je pripomnil Dominey in nekoliko nagnil glavo, da bi pokazal prasko na vratu, »povsem nepomebna.«

»To je samo vaša sreča,« je menil zdravnik. »Niste imeli pravice prestopiti praga svoje hiše, dokler se ne bi posvetovali z menoj. Po vsem tem, kar se je zgodilo, nimate pravice, da bi sami stopili pred svojo ženo.«

»Zdi se mi, da mi dajete povelja v mojih domačih zadevah,« je pripomnil Dominey.

»To je zato, ker mi je vaša zadeva znana,« se je glasil osoren odgovor.

Ne da bi ga zdravnik povabil, je Dominey sedel na stol.

»Vi nikoli niste bili moj prijatelj, doktor,« je rekel. »Dovolite mi predlagati, da omejiva najin pogovor na čisto poklicno zadevo.« »Nikoli nisem bil vaš prijatelj,« se je glasil odgovor, »zato, ker vas že od nekdaj poznam kot zelo sebičnega človeka; zato, ker ste bili oženjen! z najslajšo ženo na svetu, pa se niste odpovedali nobeni grdi razvadi; zato, ker ste jo poglali v blaznost, ko ste se privlekli domov s krvjo drugega človeka na rokah, potlej pa ste ostali na tujem deset let, namesto da bi bili napeli vse sile, da bi popravili njej storjeno zlo.«

»To je nekam pristransko servirana zgodba,« je pripomnil Dominey. »Ponavljam svoj predlog, da bi najin pogovor omejila na poklicna vprašanja.«

»To je moja hiša,« je odgovoril stari zdravnik, »in vi ste prišli k meni. Govoril bom samo tisto, kar hočem, če pa vam to ni po volji, lahko greste. Da ne gre za gospo Domineyjevo, ne bi prestopil tega praga.«

»Kaj ne bi mogli njej na ljubo pozabiti, da me tako sovražite?« je predlagal Dominey pomirljivo. »K vam sem prišel samo z enim ciljem: želim, da bi me poučili, kako bi mogla skupaj delati za zboljšanje zdravja moje žene.«

»O sodelovanju med nama ne more biti govora.«

»Torej odklanjate pomoč?«

»Moja pomoč ne bo dosti koristila. Za njeno telesno stanje sem storil vse, kar sem mogel. Gospa je popolnoma zdrava žena. Vse drugo pa je odvisno od vas, in samo od vas. Jaz od vsega tega ne pričakujem mnogo.«

»Od mene?« je ponovil Dominey nekoliko zbegan.

»Zvestoba,« je mrmral zdravnik, »je druga narava vsch dobrih žen. Gospa Damineyeva je dobra žena in ni izjema v pravilu. Njeni možgani trpe zato, ker je njeno srce bolno od ljubezni. Če bi mogla verovati v vaše kesanje in preobrazbo, če je možno, da ji ponudite kakršnokoli odškodnino za minulost, ne morem reči, kako dober uspeh bi lahko dosegli. Ljudje pravijo, da ste zdaj bogati, čeprav se zdi, če človek pomisli, kako leni in sebični ste bili, zelo čudno. Sem lahko pripeljete najboljše specialiste. Pomagati ne bodo mogli, vaša vest pa lahko ozdravi, če jim boste plačali nekaj sto gvinej.«

»Ali bi se hoteli z njimi posvetoovati?« je vprašal Dominey zaskrbljeno. »Povejte mi, koga naj pokličem?«

»Moji dnevi so minili,« se je glasil kratak odgovor. »Nobenega izmed njih ne bi hotel srečati. Jaz nisem več zdravnik. Postal sem kmet. H gospo Domineyjevi hodim kot stari prijatelj.«

»Svetujte mi,« je prosil Dominey. »Ali bo kaj pomagalo, če pokličem specialiste?«

»Za zdaj ne more sploh nič pomagati.«

»Kaj naj storim s tisto strašno ženo, z gospo Uthankovo?«

»To je del vaše naloge, če ste jo res pripravljani sprejeti. Ona stoji med vašo ženo in soñcem.«

»Čemu ste jo torej držali tam vsa ta leta?« je vprašal Dominey.

»Prvič zato, ker ni bilo nikogar, da bi jo zamenjal,« je odgovoril zdravnik, »drugič pa zato, ker je gospa Domineyjeva v prepričanju, da ste ubili njenega sina, prišla na fantastično misel, da ji morate nuditi kot nekakšno zadoščenje svoj dom in pokroviteljstvo.«

Športna in telovna vzgoja

PRED REPUBLISKIM PRVENSTVOM V TENISU

Več kandidatov za naslov prvaka

Pričakujejo rekordno število tekmovalcev

Letos je prizorišče republiškega prvenstva v tenisu zopet Ljubljana. Ljubitelji teniske igre bodo imeli priložnost opazovati vse najboljše slovenske igralce od 3. do 5. julija na igriščih »Ljubljanec« pod Čekinom vrnim gradom.

KDO NASTOPI V POSAMEZNIH DISCIPLINAH

Letošnje prvenstvo Slovenije je zopet odprto, to se pravi, da lahko na njem nastopijo prav vsi slovenski igralci in igralke. Zaradi tega računajo organizatorji z rekordno udeležbo. Najštevilnejše bodo nedvomno za- s- »Branik« prijavil močno ekipo (okrog 50 tekmovalcev). Tekmovanje bodo izvedli v 9 disciplinah: člani, članice, starejši mladi, mladinke in starejši člani posamezno ter člani v dvojici, člani in članice in mladinke v dvojici. Novost je uvedba kategorije starejših mladincev, v kateri imajo pravico nastopa tekmovalci od 18 do 21 let.

FAVORITI IN NJIHOVI NAJRESNEJŠI TEKMECI

Ker je republiško prvenstvo, šal edini turnir, na katerem nastopajo vsi najboljše slovenski tekmovalci, so re-

VRSTNI RED LANSKEGA REPUBLIŠKEGA PRVENSTVA:

Članj 1. Razbošek, 2. Slana; članice: 1. ing. Maire, 2. Zamjanja; mladinke: 1. Ogrin, 2. Bergant; mladinke: 1. Vinterhalter, 2. Lovre, 2. Lovre, 2. Lovre; člani: 1. Razbošek-Čebular, 2. Zerovec-Urbanc; članice: 1. Zamjanja-Trop, 2. ing. Maire-Snuderl; mladinke: 1. Ogrin-Pušhar, 2. Bergant-Rales; mladinke: 1. Vinterhalter-Lovre, 2. Klinar-Voglar.

zultati doseženi na tem prvenstvu odločilne važnosti pri sestavljanju vsakoletnih lestvic. To seveda na eni strani poveča čas prvenstva, na drugi strani pa tekmovalci zaradi velike nerazporenosti in odgovornosti ne prikažejo tako kakovostne igre, kot bi jo sicer mogli.

REMI NA STADIONU

ODRED : MÜNCHEN 1860 0:0

Odred: Arsič, Brgine, Pliskar, Zumbur, Lesjak, Osrečki, Belcer, Toplak, Brezar, Klančičar, Hacler. München 1860: Strass, Weskamp, Hassenstadt, Kanuer, Sommer, Gephart, Zausinger, Mondschein, Scherker, Linc, Baumgartner. Sodnik: Janežič iz Ljubljane. Prvih 15 minut igre je kazalo, da se bo Odredu uspelo revanširati za poraz z 1:0, ki so ga doživeli v Ljubljani proti istemu nasprotniku. Vendar so igrali dobro samo do nasprotnikovih 16 m, tam pa zrelh prilžnosti niso znali izkoristiti. Do vodstva bi jim kmalu pripomogel Weskamp, ki je nespretno vrnil

GRKI ČESTITAJO ZMAGOVALCEM

Vsi današnji atenski športniki zelo občudno pišejo o zaključku atletskega troboja med Grčijo, Jugoslavijo in Turčijo, kot o največjem športnem dogodku. Sportaj dnevniki »Atletiki« in »Iš« piše, da atletski troboj, s kate-

Šarčević je dosegel nov državni rekord v metu kroglice (16.10 m) na troboju v Atenah. Trener Petković ga objema in se veseli z njim.

rim so slovensko obnovili predvojni balkaniad, spada v zgodovino atletike.

»Kategorije piše, da so vendarle lahko zadovoljni z uspehom grških lahkoatletov, kajti Grki so bili pred vojno prvi na Balkanu.

»Vmas« poudarja, da so trojne atletske igre vzbudile veliko zanimanja vse javnosti. Čeprav so si Grki zagotovili osem prvih mest, čestitajo zmagovalcem. Najresnejši med vsemi je vseankor Jugoslovian Radovanovič, ki je dvakrat zmagal nad močnimi nasprotniki.

»Etikos Kirilic«, ugotavlja, da je 40.000 gledalcev navdušeno ploskalo zmagovalcu tega tekmovalca, na glede na narodnost. Grki so dosegli pomembne uspehe, ker so Jugoslovanci in Turki po vojni v atletiki zelo napredovali.

»Embros« poudarja, da sta od tujih atletov napravila najboljši vtiš Jugoslovian Čeraj in Šarčević ter Turki Onel, Kočak in Djaskul.

Pri članih bo večkratni prvak Slovenije in branilec naslova Razbošek pred težavno nalogo. V tem letu so ostali slovenski člani, predvsem mlajši, veliko napredovali. Na sedaj o kakšni večji kvalitetni razliki med prvo slovensko desetorko ne moremo govoriti. Odlučila bo torej ali večja rutina in tehnika Razboška ali pa polet in borbenost njegovih mlajših tekmecev. Izmed katerih je treba predvsem omeniti Čebularja, Ogrina, Suharja, Zerovca, Vlasaka in Horvata. Možna pa so tudi presežanja mariborskih igralcev Slane, Albanca in ing. Podlesnika.

Pri članicah ima največ izgledov lanske mladinke državna prvotnica Mariborčanka Vinterhalterjeva, ki bo na slovenskem tekmovalnem spretlosti morda že letos zamenjala ing. Mairevo, Zamanjevo, Čopovo in Voglarjevo. Z zanimanjem pričakujejo nastop vrste mlajših članic iz Maribora na čelu z Močnikovo in Tropovo.

Pri starejših mladinah bo bržkone ostro borba med Mariborčani Vlasakom, Bergantom, Horvatom in Rajcem ter Ljubljančanoma Ogrinom in Škuljem. Tudi pri mladinah igralci Branika z nadarjenimi in požrvovalnim Lovrecom kažejo, da imajo več možnosti za osvoboditev prvega mesta kot Ljubljančani, katerih najboljši predstavnik v tej kategoriji je nedvomno mali Pušhar.

Zmagovalko v konkurenci mladink je skoraj nemogoče predvideti. Tu nastopajo namreč popolnoma nove tekmovalke. Mogoče bo zmagala ena izmed naslednjih tekmovalk: Reber-

škova, Platinškova (obe Branik) ali Voglarjeva (Ljubljana). Ker še niso znane tekmovalke za igre dvojice, v teh kategorijah ne moremo dati nobenih prognoz.

Ali bo Razbošku uspelo ohraniti naslov slovenskega prvaka?

KOSARKA

Grška reprezentanca v Beogradu

Gostje veliki optimisti

(Od posebnega dopisnika »Borbe«)

Atene, 30. junija. Noč je odpovala iz Aten v Beograd grška košarkarska reprezentanca, ki bo 5. julija tekmovala v Beogradu z jugoslovansko reprezentanco.

Grški košarkarji so odpovali v precej optimističnem razpoloženju. Igralci, pa tudi vodstvo so prepričani, da bo njihova mošta zmagala. Pred odhodom smo se pogovarjali s predsednikom grške košarkarske federacije g. Siliadisom.

»IGRALCI SO V DOBRI FORMI«
»Ali ste imeli posebne priprave za to tekmo?«

»Beograjsko tekmo smo vzeli zelo resno.« je rekel g. Siliadis. »Zve pred mesecem dni smo zbrali vse kandidate na skupni trening v Atenah. Po teh pripravah smo izbrali moštvo 13 igralcev.

»Kdo so najboljši igralci v reprezentanci?«
»Težko je izbrati dvojce ali trojce najboljših. Več igralcev je enakovrednih. Odlodil bi se za Stefanidisa, Robanisa in Manlisa. Menim, da so oni stebri državnega moštva.«

OPTIMIZEM PREVLAJUJE

»Kakšna je vaša prognoza?«
»Prepričan sem v zmago grške reprezentance. Naša reprezentanca zaradi finančnih težav nima v letošnjem letu mnogo tekem. Toda če omenjemo formo igralcev po tistem, kar so pokazali na treningu, lahko pričakujemo v Beogradu uspeh.

»Toda jugoslovanski košarkarji so dosegli v zadnjem času nekaj pomembnih zmag.«
»Rezultati so nam znani.« je odgovoril g. Siliadis, »toda ne smemo pozabiti, da smo enkrat že premagali jugoslovansko reprezentanco, in sicer lani. Zakaj ne bi uspeli tudi zdaj?«

»Ali je moč vsega moštva v napadu ali v obrambi?«
»To boste videli v Beogradu. Zaenkrat to še skrivamo.«

TURNIR PRVAKOV

Grški prvak »Panelinios« bo po tekmi reprezentance ostal v Jugoslaviji na krajski turneji. Udeležil se bo turnirja prvakov, ki bo v Beogradu od 8. do 12. julija. Na tem turnirju bodo nastopili »Črna zvezda«, turški prvak »Galata Saraj« in organizator »Partizan«. Po turnirju bo »Panelinios« igral z BSK-om v Beogradu, bržkone pa tudi v Novem Sadu ter Skoplju.

Zanimivo je, da g. Siliadis, čeprav je prepričan v zmago grške reprezentance, noče povedati, kako bo uspel »Panelinios« na turnirju prvakov.

Grški košarkarji bodo prispeli v Beograd v sredo zvečer. M. S.

PRODAJAMO LOKOMOTIVE

serije 116 za normalni tir, s pritiskom osi 14,5 tone. Stroj za zapiranje zabojev. Plašče za generator 3 m. Pločevinaste cevi 800 mm dolžine 42 m. Pločevinaste cevi 800 milimetrov, v kosih po 15 metrov. Tračnice za industrijski tir. Pločevinaste rezervoarje 2,8 m, dolžine 7 m, z enim dnom. Pločevinaste rezervoarje 2,7 m, dolž. 3,7 m, z enim dnom. Elektromotorje »Sever« z 9,5 KWH z 950 obrati v minuti. Elektromotorje »Brownbovere« z 1,1, 1,2, 5,8 in 0,37 KWH z 950, 680 in 1420 obrati v min. Elektromotorje AEG z 3,8 in 2,2 KWH z 2850 in 1430 obrati v minuti. Interesenti naj se oglašajo osebno ali pisмено na:

INDUSTRIJO STEKLA PANČEVO

DNEVNE NOVICE

Na podlagi člena 184 in 185 Zakona o ljudskih odborih mest in mestnih občin sklicem zbor volivcev v 14. volilni enoti dne 2. julija 1953 ob 19.30 v dvorani Ljudske pravice (bivša zadržna dvorana). Partizanska cesta šte. 6, z naslednjim dnevnim redom: 1. Vzdrževanje stanovanjskega fonda in ureditev neposredne okolice št. 2. Upravljavanje in prostvi.

Nov delovni čas pri poštah. Obveščamo vse pošne koristnike, da bodo od 1. julija t. l. do 30. septembra poslovale pošte ob delavnikih od 7. do 12. in od 17. do 19. ure. Pošte z daljšim delovnim časom in telefonski in telegrafski službi obdržijo za ti dve službi dosedajni delovni čas.

Predprodaja vstopnic za festivalne prireditve. Predprodaja vstopnic se je že pričela v Operi pri dnevi biagajni, za oba koncerta Slovenske filharmonije pa v koncertni poslovalnici. — Festivalni odbor Ljubljana.

Vlom je hotel zabrisati s požigom. Pri kmetu Mirku Vogrinu v Rožen-gradu pri Zg. Ščavnici je bilo vdomljeno v stanovanje, iz katerega je vdomlec odnesel 40.000 din, nato pa nasteljal odprl okna in vrata ter zažgal volno v omari. V kratkem se je ogenj razširil tudi na ostali del stanovanja, na srečo pa so bližnji sosede opazili požar in ga pogasil. Zločinca so že za petami.

Vremensko poročilo
hidrometeorološke službe LRS
Stanje dne 30. junija ob 7. uri: Od jugozahoda imamo ponoven dotok vlažnega zraka, ki bo povzročal zopet nevihte padavine v popoldanskem času.
V Sloveniji je bilo danes dopolne manjše oblačno vreme.
V Ljubljani je zračni tlak 765,9 mm, rahlo pada, temperatura zraka 19,0°, večerajšnja maksimalna temperatura 26,3°, relativna vlaga 83%, oblačnost 1 desetina, vidnost 8 km.
Napoved za torek 1. julija: Menjajoče oblačno vreme z rahlo jutranjo meglo po kotlinah. Podnevi predvsem v popoldanskem času krajevne nevihte. Temperatura brez bistvene spremembe.

DANES IN JUTRI

GLEDALIŠČA
DRAMA
Sreda, 1. julija ob 20: Hodge: »Deč in vihare. Javna predstava Akademije za igralsko umetnost. Izen.

DROBNI OGLASI
1450 KOSOV BAKRENEGA OGLJA za kinoprojektorje, dimenzije K8 in D6, znamke SOLA EFEKT prodamo. Pojasnila daje dom vazu-hoplovstva, Zemun. 10292-1-1 Kupimo nov ali dobro ohranjen

Kompresor za zrak
4 do 6 atm, 300 do 500 m³ na uro. Ponudbe poslati STEKLARNI V HRASTNIKU

KINO

KINO »UNION«: Amer. barvni film »Rudniki kraja Salomona«. Tednik: Filmske novice št. 28. Predstavi ob 18 in 20.

KINO »KOMUNA«: Amer. film »Feststival Ch. Chaplina«. Brez tednika. Predstavi ob 18 in 20.

KINO »SLOGA«: Ameriški film »Roseanna Mc Coy«. Tednik. Predstavi ob 18 in 20.

KINO »SOCA«: Ameriški film »Feststival Ch. Chaplina«. Brez tednika. Predstavi ob 18 in 20. — Prodaja stopnic v vseh štirih kinematografih od 17. ure dalje.

LETNI KINO »TIVOLI«: Angl. film »Hitrejši od zvoka«. Tednik. Predstavi ob 20.30.

LETNI KINO »BEŽIGRAD«: Ameriški barvni film »Rudniki kraja Salomona«. Tednik. Predstava ob 20.30. Prodaja vstopnic v obeh letnih kinematografih eno uro pred pričetkom predstave.

KINO »SISKA«: Avstrijski film »Očarljivi goljuf«. Brez tednika. Predstavi ob 18 in 20. Prodaja vstopnic od 17. ure dalje.

KINO »TRIGLAV«: Amer. film »Rapsodija otonosti«. Brez tednika. — Predstavi ob 17.30 in 20. Prodaja vstopnic eno uro pred pričetkom predstave.

CELJE »UNION«: Amer. barvni film »Veliki Caruso».

CELJE »DOM«: Angleški film »Noro srce».

BLEJ: Francoski film »Mesečin Bo-rušelj».

KAMNIK: Ameriški film »Viva Zapata».

ZADOBROVA: Ameriški film »Njeno maševanje».

VEVCE: Amer. film »Winchester 73«.

DOMŽALE: Ameriški film »Viva Zapata».

RADOVLJICA: Slovenski film »Svet na Kaljariju».

RADIO

Dnevni spored za sredo, 1. julija:
5.00-7.30 Dobro jutro, dragi poslušalci — vmes ob 5.10-5.20 Jutranja telovadba — 5.30-5.40 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in predvidena tiskna — 6.00-6.10 Jutranja telovadba — ponovitev — 6.30-6.40 Napoved časa, poročila, vremenska napoved in objava dnevnega sporeda — 7.00-7.05 Radijski koledar — 12.00 Mali koncert lahke glasbe — 12.30 Napoved časa, poročila in objava dnevnega sporeda — 12.40 Zabavna glasba vmes objave — 13.00 Z obiskov pri slovenski narodne pesmi — 13.50 Kulturni pregled — Mariiborski in Dunajski kongres bibliotekarjev — 14.00 Orkestralni odločki iz oper — 14.30 Radijske reklame — 14.40 Koncert violinista Srečka Dražila, pri klavirju Dana Hubadova — 15.00 Napoved časa, poročila, vremenska napoved — 15.10-15.30 Zabavna glasba, vmes objave — 18.00 Igrajo veliki in mali zabavni orkestri — 18.30 Zunanje politični feljton — 18.40 Samospevi B. Ipavca in Antona Försterja — 19.00 Radijske reklame — 19.10 Zabavna glasba, vmes objave — 19.30 Radijski dnevnik 20.00 W. A. Mozart: Koncert za klavir in orkester v d-molu KV 465 — 20.30 Radijska igra — T. Williams: Steklena menažerija — 21.30 Drobne skladbe velikih mojstrov — 22.00 Napoved časa, poročila in pregled sporeda za naslednji dan — 22.15 Za razvedrilo in ples! — 22.55-23.00 Lahko noč! — 23.00-24.00 Oddaja Radia Jugoslavija za tujino na valu 327,1 m (prenos iz Zagreba).

RADIO KOPER

Sreda, 1. julija 1953: 13.45 Lahka glasba in objave — 14.30 Partizanski dnevnik — 14.40 Melodije, ki jih dobro poznate — 17.30 Po daljinski obali v narodni pesmi — 18.15 Promenaški koncert — 20.00 G. Donizetti: »Ljubavni napoj II. dejanje — 21.00 S. knjižne police: Glaser Janko »Psmia« — 21.30 Nočni koncert: J. S. Bach — 22.00 Iz tangja v sambo: spored pesne glasbe.

MARIBORSE VESTI

DEŽURNA LEKARNA
Sreda, 1. julija: Lekarna »Centers«, Gosposka ulica 12.

KINO
PARTIZAN: Italijanski film »Jutri bo prepoznos».

UDURNIK: Ameriški film »Odločitev pred zoro».

STUDENCI: Ameriški film »Rebecca».

POBEŽJE: Angleški film »Rdeči čelveljčki».

GLEDALIŠČE
Sreda, 1. julija: Zaprt.

RADIO MARIBOR
12.00-15.30 Prenos sporeda Radia Ljubljana — 17.00-17.30 Poje Mariborski komorni zbor p. v. Rajka Sikoška — 17.30-17.40 Poslušajte domača poročila — 17.40-18.00 Zabavna glasba, vmes objave in oglasi — 18.00 do 23.00 Prenos sporeda Radia Ljubljana.

Naše naročnike v Kranju in Pljuju

obveščamo, da bodo od danes naprej dobivali »Ljudsko pravico - Borbo« na dom po raznašalcih.

Vse naročnike LJUDSKE PRAVICE-BORBE v ŠKOFJI LOKI obveščamo, da bodo s 4. julijem prejeli naš list po raznašalcu in ne več po pošti.

NAROČNIKI

»LJUĐSKE PRAVICE - BORBE« zavarovani od 1. junija 1953 dalje

Kot smo poročali, je uprava »Ljudske pravice - Borbe« podpisala z DOZ zavarovalno pogodbo (polico), na osnovi katere so vsi naročniki našega lista od 1. junija dalje zavarovani proti posledicam telesnih poškodb, in sicer:

a) za primer smrti zaradi nezgode na 40.000 din;
b) za primer trajne nesposobnosti za delo na 80.000 din;
c) za primer delne invalidnosti na toliko odstotkov od 80.000 din, kolikor znaša zdravniško ugotovljena stopnja delne, toda trajne nezmožnosti za delo.

Kdo je upravičen do tega zavarovanja?

1. Neizgodbno zavarovanje velja za vse tiste naročnike, ki so vpisani v kartoteko naših naročnikov in redno plačujejo naročnino. Za redno plačevanje velja, če je naročnina za tekoči mesec poravnana najkasneje od 15. v mesecu. V primeru nezgode v času od 1. do 15. v mesecu je za izplačilo zavarovalnine merodajna ugotovitev, da je naročnik poravnal naročnino za pretekli mesec. Če pa je nastal nezgodni primer v času od 16. do zadnjega v mesecu, je naročnik upravičen na izplačilo zavarovalnine le tedaj, če je poravnal naročnino do 15. v mesecu, ko se je nezgoda pripetila.

2. Če je naročnik lista podjetje, ustanova, organizacija itd., velja zavarovanje le tedaj, če je naročnik predhodno pisмено sporočil ime in priimek, poklic in bivališče tiste osebe, za katero naj zavarovanje velja. Podjetja, ustanove itd. imajo pravico prijaviti toliko oseb za zavarovanje, na kolikor izvodov lista so naročeni.

3. Za vse dosedanje naročnike se prične zavarovanje 1. junija ob 24. uri, za vsakega novega naročnika pa ob 24. uri tistega dne, ko je bil vpisan v kartoteko naročnikov, oziroma ko je bilo njegovo plačilo naročnine knjiženo v blagajniški dnevnik pri upravi časopisa; pri zunanjih novih naročnikih se prične jamstvo ob 24. uri tistega dne, ko je vplačal naročnino na pošti po nakaznici ali poštni položnici.

Kako prijavljamo nezgodne primere?

O nastali nezgodi mora zavarovanec (naš naročnik) obvestiti upravo lista najpозnejše v 15 dneh po nezgodi. Če prijawa ni storjena niti v enem letu od dne nezgode, izgubi zavarovanec pravico do odškodnine. Prijava nezgodnega primera mora vsebovati vse potrebne podatke, zlasti one o kraju in času nezgode, opis dogodka in vrsto nezgode, ime in izvid zdravnik o telesni poškodbu. Zavarovanec je dolžan, da takoj po nezgodi ukrene vse potrebno za zdravljenje.

Kdo je lahko koristnik zavarovanja?

V primeru smrti zaradi nezgode prejme zavarovalnino, če kdo ne želi drugače, zavarovančev zakonec (mož ali žena); če tega ni, zavarovančevi otroci; če teh ni, njegovi starši, in če tudi teh ni, zavarovančevi zakoniti dediči. Zavarovalnino za primer trajne nezmožnosti za delo prejema zavarovanec sam.

V katerih primerih se izplača nezgodno zavarovanje?

Za nezgode se šteje vsak nenaden dogodek, ki ni odvisen od zavarovančeve volje in učinkuje v glavnem od zunaj in naglo na zavarovančevu telo ter ima za posledico njegovo smrt ali pa trajno dosmrtno, oziroma delno predhodno nezmožnost za delo. Iako na primer: povozitev, karambol, udar električnega toka ali strele, padec, ranitev z orožjem, udar ali ugriz živali, kačji pik, zastrupljenje s hrano ali kakim drugim kemičnim strupom, utopitev v vodi, zadušenje s plinom ali paro, opekline od ognja in tekočin, izpahi in zvitivte, kile itd.

Iz jamstva so izvzete le nezgode pri vožnji z letali in zračnimi prevoznimi sredstvi, nezgode pri avto, moto, kolesarskih in konjskih dirkah, nezgode pri gorskem plezanju z vrvo, pri smučarskih skokih, boks, pri igranju nogometa in pri hokeju. Državni zavarovalni zavod izplača zavarovalno ali koristniku zavarovalno vsoto ali njen del v petnajstih dneh potem, ko je ugotovljena njegova obveznost. Če ni mogoče takoj po nezgodi ugotoviti končne stopnje trajne delanemožnosti, plača Državni zavarovalni zavod zavarovanca — kolikor le ta želi — del zavarovalne vsote, ki ustreza minimalni stopnji delanemožnosti, kot atontacija. Premije za nezgodno zavarovanje vplačuje uprava lista za vse naročnike pri dosedajni višini naročnine. V ostalem pa velja Pravilnik za nezgodna zavarovanja pri Državnem zavarovalnem zavodu.